

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ **ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ**

Година XXIX

Житиште

22.12.2015.

Број 37.

Излази по потреби

страна 1.

На основу члана 32. став 1. тачка 1. Закона о локалној самоуправи („Службени лист Републике Србије“ 129/07 и 83/2014) , члана 137 - 138 и 192. став 5. Закона о спорту („Службени гласник Републике Србије“ број 24/2011, 29/2011) , члана 142. став 4. и 5. Националне стратегије развоја спорта у Републици Србији за 2014- 2018. („Службени гласник Републике Србије“ број 1/2015) и члана 42. став 1. тачка 4. Статута општине Житиште („Службени лист Општине Житиште“ број 16/2008 и 20/2013) Скупштина Општине Житиште на седници одржаној дана 22.12.2015. године следећи

З а к љ у ч а к

I У општини Житиште усваја се и доноси Програма развоја спорта у општини Житиште за период 2016-2018 .године.

II Програм развоја спорта у општини Житиште за период 2016-2018. године са Акционим планом Програма развоја спорта у општини Житиште за период 2016-2018. је саставни део овог закључка.

III Програм развоја спорта у Општини Житиште за период 2016-2018., Акциони план Програма развоја спорта у општини Житиште за период 2016-2018. и Закључак објавити у „Службеном листу општине Житиште“.

Република Србија
АП Војводина
Општина Житиште
Скупштина општине Житиште
Број: I -02-37/2015
Дана: 22. 12. 2015
Житиште

Председник Скупштине општине Житиште

Зоран Касаловић с.р.

На основу члана 32. став 1. тачка 1. Закона о локалној самоуправи (Службени лист Републике Србије 129/07 и 83/2014) , члана 137 - 138 и 192. став 5. Закона о спорту (Службени гласник Републике Србије број 24/2011, 29/2011) , члана 142. став 4. и 5. Националне стратегије развоја спорта у Републици Србији за 2014- 2018 (Службени гласник Републике Србије број 1/2015) и члана 42. став 1. тачка 4. Статута општине Житиште (Службени лист Општине Житиште број 16/2008 и 20/2013) Скупштина Општине Житиште на седници одржаној дана 22. 12. 2015. године следећи

ПРОГРАМ

РАЗВОЈА СПОРТА ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ 2016 - 2018.

Сарджај

УВОДНА РЕЧ (ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ).....	3
1. СПОРТ: ЗНАЧАЈ И УЛОГА У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ	5
1.1. СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И АП ВОЈВОДИНИ	6
1.2. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ СПОРТА	7
2. ЗАКОН О СПОРТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	8
3. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ	10
4. ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ	11
4.1. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ	11
4.2. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ	13
5. ОСНОВНИ ПРАВЦИ ПЛАНА РАЗВОЈА СПОРТА	14
5.1. ВИЗИЈА ПРОГРАМА РАЗВОЈА СПОРТА	14
5.2. МИСИЈА ПРОГРАМА РАЗВОЈА СПОРТА	14
5.3. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ	14
6. АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА У РАЗВОЈУ СПОРТА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ	16
7. АНАЛИЗА СТАЊА СПОРТА У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ	24
7.1. ШКОЛСКИ СПОРТ	25
7.2. СПОРТ ЗА СВЕ	29
Спорт за особе са инвалидитетом	31
7.3. ВРХУНСКИ И КВАЛИТЕТАН СПОРТ	34
7.4. СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	38
8. ОСТАЛИ ЦИЉЕВИ	40
Категоризација спортских удружења и спортова	40
Здравствена заштита спортиста	40
Спорт и туризам	41
Учешће жена у спорту	41
9. ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА РАЗВОЈА СПОРТА ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ	42
ПОВЕЗАНОСТ СА ДРУГИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА	43

УВОДНА РЕЧ (ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ)

Поштовани суграђани,

доношењем Закона о спорту заокружен је процес модернизације српског спортског права као темеља за уређење целокупног спорта. Заједно са Националном стратегијом, Закон о спорту представља путоказ и правац у ком треба да се креће српски спорт. Зато и ми треба да будемо на том путу и да са нашом Стратегијом кренемо у лепшу и успешнију будућност.

Време чини своје, неумитно мења све око себе, те је и друштво принуђено да се мења, да се прилагођава новонасталим околностима и једноставно речено опстане. Време ентузијазма и импровизације је иза нас, те се морамо окренути планирању и изградњи система, где ће свако имати своје место и своју улогу. Морамо изградити систем са јасним показатељима, правилима игре, где ће струка играти главну улогу, а етика, поштење, здравље, велика достигнућа, храброст и солидарност бити примарни циљ.

Житиште је општина са великим, али и неискоришћеним потенцијалима за развој спорта уопште..

Сматрам да смо због свега тога кадри да истрајемо и успемо у својим намерама и да урадимо нешто на шта ћемо сви бити поносни.

Зато се у име Општине Житиште захваљујем свим младим људима, спортистима, њиховим тренерима, наставницима, професорима и људима који воде бригу о својим клубовима, који својим трудом, радом и личним примером промовишу позитивне вредности, те на тај начин чине нашу Општину посебном.

Захваљујем се и честитам и свим сарадницима који су учествовали у изради Програма развоја спорта општине Житиште.

1. СПОРТ: ЗНАЧАЈ И УЛОГА У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ

Спорт има кључну улогу у сваком друштву кроз допринос социјалној кохезији, превазилажењу предрасуда, повећању позитивног утицаја на јавно мњење и ширење етичких и општих принципа који се кроз њега преносе. Грађани могу учествовати у спорту као пасивни посматрачи тј. гледаоци и љубитељи спорта или као непосредни учесници у спортским активностима, што јесте и најважнији циљ Стратегије развоја спорта у Србији.

Савремени спорт представља огромно достигнуће модерног друштва и важно друштвено благо. Спорт је и једна од покретачких снага за достизање миленијумских циљева развоја људског друштва, дефинисаних од стране Уједињених нација. Посебно је вредан за савремени свет који се брзо мења и који се, с једне стране, карактерише повећањем слободног времена, а с друге, урбанизацијом и сталним технолошким развојем који теже да одвоје човека од његове природне средине.

Прилику да учествују у спорту имају сви грађани Републике Србије без обзира на друштвени статус, верску и полну припадност или било који други вид одређености. Спорт повезује појединце, породице, заједнице, регионе и целокупни народ.

Када се људи баве спортом они се играју, радују и тада испољавају најбоље људске особине које долазе до посебног изражаја: лојалност, толеранција, другарство, тимски рад, посвећеност и упорност.

Последњих година у свету и код нас у систему спорта све већа пажња се поклања конструисању што оптималнијег модела функционисања управљања, с обзиром на то да се још увек управљање базира на интуитивним и традиционалним искуствима, али уз веће уважавање и континуирану примену научних сазнања, као и кибернетичког мишљења у управљању.

Бављење спортом може оснажити децу и младе, не само са аспекта физичког здравља, већ и када је реч о психо-социјалном развоју, јачању самопоштовања, развоју одговорности, истрајности и сарадничких вештина, усвајању позитивних вредности и бољем школском успеху. Осим тога, бављење спортом представља важно средство превенције ризичних понашања младих, попут пушења, злоупотребе алкохола и дрога и малолетничке делинквенције. Ангажовање у спорту може кориговати факторе који доприносе делинквентном понашању младих, као што су недостатак позитивних узора, недостатак самодисциплине и досада.¹

На нивоу локалне заједнице и друштва у целини, спорт може значајно допринети промоцији здравља и превенцији хроничних незаразних болести, развоју образовања деце и младих, родној равноправности и оснаживању жена, може подстаћи инклузију и благостање особа са инвалидитетом и бити важан фактор у превенцији конфликта и изградњи мира.²

Резолуција Европског парламента о развоју и спорту (Resolution on Development and Sport) из 2005. године такође наглашава значајне образовне и социјалне функције спорта и његов значај не само за физички развој појединаца, већ и када је реч о промоцији социјалних вредности као што су тимски дух, фер такмичење, сарадња, толеранција и солидарност.

¹ Извор: Стратегија развоја школског спорта у АП Војводини(2013.)

² Извор: Стратегија развоја школског спорта у АП Војводини(2013.) Цитат: Harnessing the Power of Sport for Development and Peace, 2008.

1.1. СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И АП ВОЈВОДИНИ

Влада Републике Србије је, на предлог Министарства омладине и спорта, донела Стратегију развоја спорта у Републици Србији за период 2014-2018.године и Акциони план за њену примену, на седници одржаној 25.12.2014. године („Службени гласник РС“, бр. 1/15).

Улога Министарства омладине и спорта је да предводи, инвестира и омогућава спортском систему Републике Србије да оствари циљеве и приоритете које је Стратегија дефинисала, као што су повећање броја младих који се баве спортом, подстицање рекреације код грађана, подршка развоју врхунског спорта и улагање у спортску инфраструктуру. То су уједно и теме којима се Стратегија бави.

- ✦ *Визија Стратегије је обogaћивање живота сваке грађанке и сваког грађанина Републике Србије кроз спорт, свакога дана.*

- ✦ *Мисија је остваривање светски признатог спортског система у Републици Србији, на свим нивоима и то на начин да што више деце упражњава спорт, да што више одраслих учествује у њему и да имамо више победника на светским спортским такмичењима, нарочито на Олимпијским играма.*

Покрајински Секретеријат за спорт и омладину је 2007. године реализовао истраживање и анализу стања спорта у АП Војводини, а 2013. год. је креирана Стратегија за развој школског спорта у АП Војводини од 2013- 2017. У њој су анализирани и дате стратешке смернице развоја школског спорта, са којим се поклапају и циљеви Програма за развој школског спорта у општини Житиште.

Да би на свим нивоима Стратегија заиста имала ефекта, препоручено је да локалне самоуправе креирају Програме развоја у односу на анализу стања и локалне потребе у овој области, у складу са републичком стратегијом и важећим законским оквирима.

1.2. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ СПОРТА

У јуну 2015. године СО Житиште формирала је Радну групу за израду нацрта Програма развоја спорта за период 2016-2018. Радну групу сачињавају стручни људи из више области и чини је 13 чланова. Задатак Радне групе је био да се сакупе и представе подаци и анализе у областима значајним за спорт у општини Житиште. Након консултација и прикупљања емпиријских података, приступило се анализи и планирању реалних циљева и конкретних задатака за наредни период са општим циљем побољшања стања у спорту на територији општине Житиште.

Програм развоја спорта у општини Житиште даје одговор на питање на који начин и у које сегменте спорта је најефикасније и најпримереније уложити новац пореских обвезника и како на основу тог улагања на најбољи начин остварити јавни интерес у области спорта.

Физичка неактивност деце, а поготово адолесцената, негативно утиче на њихов психо-физички развој. Таква ситуација угрожава јавно здравље појединаца, док истовремено умањује регрутну базу за врхунски спорт. Управо из тог разлога деца у спорту јесу основни приоритет Програма развоја спорта.

Без одговарајућег простора за игру и тренинг нема правог развоја спорта, а спортски објекти представљају наслеђе које остаје будућим генерацијама као подстицај за бављење спортом. Према томе, неопходно је започети са планираним и системским улагањем у обнављање и изградњу спортске инфраструктуре на територији општине Житиште и због тога спортски објекти представљају један од приоритета Програма развоја спорта.

Програм развоја спорта у општини Житиште креиран је на основу потреба и проблема уочених у спорту, за чије решавање су креиране смернице и акциони план, у складу са нацртом републичке Стратегије развоја спорта и у складу са Законом о спорту, којим је предвиђено укључивање локалних самоуправа у планирање и развој ове важне области за све грађане, спортисте и спортске клубове, савезе и удружења.

Овај документ представља основу и полазну тачку за развој Стратегије у будућем периоду, јер када се остваре циљеви и реализују планиране активности из Програма за развој спорта, стећи ће се услови за дугорочније планирање у овој области.

Програм развоја спорта општине Житиште садржи податке о спорту у општини Житиште, анализу стања у спорту у појединим областима која је креирана на основу консултација са представницима спортских организација, спортиста и осталих стручних лица и Акциони план за развој области, које су у ингеренцији Локалне самоуправе Житиште, као што је школски спорт, врхунски и квалитетни спорт, спорт за све и спортска инфраструктура. За остале области у спорту, које су такође важне, а имају специфична одређења, припремљене су смернице развоја у виду препорука. Анализа обухвата општу процену стања и услова у врхунском и квалитетном спорту, спорту за све, школском спорту, спортској инфраструктури, кадровима и финансирања спортских организација у општини Житиште.

Пошто креирање програма за развој спорта подразумева укључивање спортских клубова, радника и спортиста, овај документ треба да обавезе одговорне и подстакне заинтересоване у локалној заједници да се укључе у решавање наведених проблема и дају свој допринос у обличавању визије развоја спорта у општини Житиште.

Посебан приоритет Програма развоја спорта јесте улагање у врхунски спорт и његов развој. Врхунски резултати, као и одговорно понашање врхунских спортиста, не само што имају локалну и националну репрезентативност, већ представљају узоре младима промовишући рад, упорност, борбеност и спортску толеранцију. То су вредности чији је развој потребно подстицати и неговати у друштву. Неговањем тих вредности спорт добија, не само такмичарски, репрезентативни и здравствени значај у друштву, већ и ширу васпитну и развојну улогу.

Програм развоја спорта као остале приоритете види и област рекреације, спорт особа са инвалидитетом, спорт у насељеним местима и спортске манифестације од значаја за нашу општину. Системска подршка олимпијским надама и младим талентима са територије општине Житиште као и стручно усавршавање спортских тренера од посебног је значаја као база за квалитетан и правилан рад са децом и такмичарским селекцијама.

2. ЗАКОН О СПОРТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Усвајањем Закона о спорту 2011.године, стекли су се услови за развој републичке и покрајинске стратегије развоја спорта, али и да се креирају Акциони планови на нивоу општина. Закон о спорту је усвојен 31.3. 2011. године, од стране Народне скупштине РС.

Законом о спорту је уређена област спорта у складу са европским стандардима и прописима чији је развој био изузетно динамичан у протеклом периоду, уз усаглашавање са националним прописима и консензус свих релевантних субјеката спорта да се област спорта уреди на системски целовит и свеобухватан начин.

Такође, Закон о спорту конкретно уређује област *потреба и интереса грађана у области спорта у јединицама локалне самоуправе*.

✦ Потребне и интереси грађана за чије се остваривање обезбеђују средства у буџету јединица локалне самоуправе у складу са законом јесу:

1. подстицање и стварање услова за унапређење спорта за све, односно бављења грађана спортом, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом;
2. изградња, одржавање и опремање спортских објеката на територији јединице локалне самоуправе, а посебно јавних спортских терена у стамбеним насељима или у њиховој близини и школских спортских објеката, набавка спортске опреме и реквизита;
3. организација спортских такмичења од посебног значаја за јединицу локалне самоуправе;
4. спортски развој талентованих спортиста и унапређење квалитета стручног рада са њима;
5. учешће спортских организација са територије јединице локалне самоуправе у европским клупским такмичењима;
6. предшколски и школски спорт (рад школских спортских секција и друштава, општинска, градска и међуопштинска школска спортска такмичења и др.);
7. делатност организација у области спорта чији је оснивач или члан јединица локалне самоуправе;
8. активности спортских организација, спортских друштава, удружења, гранских и територијалних Спортских савеза на територији јединице локалне самоуправе, у зависности од тога да ли је спортска грана од значаја за јединицу локалне самоуправе, која је категорија спортске гране, колико спортиста окупља, у којој мери се унапређује спортски рад, у ком рангу такмичења спортска организација учествује и у којој мери се повећава обухват бављења грађана спортом;
9. унапређење заштите здравља спортиста и обезбеђивање адекватног спортско-здравственог образовања спортиста, посебно младих, укључујући и антидопинг образовање;
10. стипендирање за спортско усавршавање категорисаних спортиста, посебно перспективних спортиста;
11. спречавање негативних појава у спорту;
12. едукација, информисање и саветовање грађана, спортиста и осталих учесника у систему спорта о питањима битним за одговарајуће бављење спортским активностима и делатностима;

13. периодична тестирања, сакупљање, анализа и дистрибуција релевантних информација за адекватно задовољавање потреба грађана у области спорта на територији јединице локалне самоуправе, истраживачко-развојни пројекти и издавање спортских публикација;
14. унапређивање стручног рада учесника у систему спорта са територије јединице локалне самоуправе и подстицање запошљавања висококвалификованих спортских стручњака и врхунских спортиста;
15. рационално и наменско коришћење спортских сала и спортских објеката у државној својини чији је корисник јединица локалне самоуправе, кроз одобравање њиховог коришћења за спортске активности и доделу термина за тренирање учесницима у систему спорта;
16. награде и признања за постигнуте спортске резултате и допринос развоју спорта

Спорт је у Уставу Републике Србије дефинисан као категорија од посебног друштвеног интереса и великим делом се финансира из буџета Републике Србије, буџета Аутономне Покрајине Војводине и буџета локалних самоуправа. Услед таквог правног решења, Република, тј. њени надлежни органи имају право и дужност да одреде и осмисле циљеве, критеријуме и приоритете за улагање буџетских средстава у спорт.

Чланом 190. став 1. тачка 4. Устава, предвиђено је да се општина (град), преко својих органа, у складу са законом стара о задовољавању потреба грађана у области спорта и физичке културе. Сам појам физичка култура, иако по многим ауторима споран, нашао је своје место и у члану 68. став 4. Устава, који се односи на здравствену заштиту, а у коме стоји да Република Србија помаже развој здравствене и физичке културе. Тиме се уставном нормом, на посредан начин, спорт довео у везу са заштитом здравља сваког појединца кроз појам физичке културе, који је као теоријска категорија шири од појма спорта и обухвата још и физичко васпитање и рекреацију.

3. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ

У општини Житиште не постоји ниједан институционални механизам, успостављени су само механизми које је општина Житиште или именовала или је њихов оснивач или суоснивач, а то су: Предшколска установа, основне школе, Спортски савез општине Житиште. Све ове институције/организације и појединци баве се развојем спорта и спортске културе у складу са својим планом, програмом и надлежностима.

Опредељење ЈЛС је да све спортске активности на територији општине Житиште организује и спороводи Спортски савез општине Житиште, а главни покровитељ је СО Житиште.

4. ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ

4.1. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Житиште се налази у средњем Банату, на североистоку Републике Србије. Простире се на површини од 525 км². На југозападу се граничи са подручјем града Зрењанина, на југу са општином Сечањ, на северозападу са општином Кикинда, на северу са општином Нова Црња и на истоку са Румунијом. Седиште општине је у Житишту.

Општина има облик неправилног трапеза. Средишњим делом општине протичу Стари Бегеј и Бегејски канал. Општина Житиште се налази у изразито равничарском подручју тако да се читава површина општине налази на око 80 m надморске висине.

На простору општине се налази 12 насеља: Житиште, Банатски Двор, Банатско Вишњићево, Банатско Карађорђево, Торак, Нови Итебеј, Равни Тополовац, Српски Итебеј, Торда, Хетин, Честерег и Међа.

Општина Житиште је свој назив добила по једном од својих 12 насељених места, Житишту, које је уједно и седиште општине. Насеље се први пут спомиње 1319. године, под називом Сенђурађ и део је територије жупаније Кеве. Назив добија по оснивачу, породици Сентђерђи. У прошлости је имало више имена: Бегеј Свети Ђурађ, Бегеј Светог Ђурђа, Сенђурађ, Шенђурађ, Свети Ђурађ.

Након 1551.године територија општине се насељава српским становништвом, које се не задржава дуго. На географским картама грофа Мерсија територија је означена као ненасељена путош, коју Бечка ризница препушта граду Великом Бечкереку и коју у виду закупа, користе бечки трговци стоком.

Од 1552. Банат освајају Турци и под турском влашћу остаје до 1718. године, до потписивања Пожаревачког мира, када је Османско царство изгубило Тамишки Банат. За време турске владавине подручје данашње територије општине је опустошено.

Период 1751-1752. године је време великих усељавања Срба и Румуна из Поморишја.

У другој половини 18. века интензивније је уселјавање Мађара. Први уселјеници Мађари досељавају се у Торду 1723. године и то из околине Сегедина. У Нови Итебеј Мађари се досељавају 1786. године из околине Бекешчабе. У овом периоду доселили су се и Мађари у Хетин. На подручју данашње општине Немци се досељавају у другој половини 18. века. Румуни се досељавају 1767. године у Мали и Велики Торак. У ове крајеве уселјавали су се и Словаци у мањем броју, а који су се касније иселили. Најважније имиграције обављене су после I и II светског рата. 1920. године досељавају се учесници I светског рата из околине Босанске Крупе, из Лике итд. Тада настају два нова насеља: Банатско Карађорђево и Банатско Вишњићево. После II светског рата досељавају се становници из околине Требиња, Мостара, Бања Луке итд.

У општини је у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, односно латинично писмо, као и језици националних мањина: мађарски и румунски језик и њихова писма.

4.2. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Табела 1: Општи подаци о општини Житиште

Општина	Година	Површина (km ²)	Пољопривредна површина (%)	Број насеља	Становништво	
					укупно	на 1 km ²
Житиште	2002.	525	97,3	12	20.399	38,85
	2011.	525	90,5	12	16.786	31,97

Табела 2: Основни подаци о природном кретању становништва

Територијална јединица	Број становника				Природни прираштај (2011.)	
	1981.	1991.	2002.	2011.	апсолутно	релативно
Општина Житиште	25.579	22.826	20.399	16.786	-188	-10,8 °/оо
Средњобанатски округ	-	217.684	20.8456	187.667	-1.468	-7,8 °/оо
АП Војводина	2.034.782	2.032.406	2.031.992	1.931.809	-10.589	-5,4 °/оо
Република Србија	9.332.000	7.595.636	7.498.001	7.186.862	-37.337	-5,2 °/оо

Табела 3: Просечна старост становништва општине, према полу, и у односу на АПВ и РС и удео становништва преко 65 година старости

Територијална јединица	Пол	Година	Удео популације преко 64 год.	Удео популације преко 64 год.
		2011.	2009.	2011.
Општина Житиште	просек	43,4	19,58	20,00
	М	41,7		
	Ж	45,1		
АП Војводина	просек	41,8	15,51	16,39
	М	40,2		
	Ж	43,3		
Република Србија	просек	42,2	16,54	17,40
	М	40,9		
	Ж	43,6		

Табела 4: Квалификациона структура незапосленог становништва општине

	2013.	2014.	2015.
Висококвалификовани	5	6	7
Виша стручна спрема	40	90	73
Висока стручна спрема	82	68	75
Укупно:	127	164	155

5. ОСНОВНИ ПРАВЦИ ПЛАНА РАЗВОЈА СПОРТА

5.1. ВИЗИЈА ПРОГРАМА РАЗВОЈА СПОРТА

- Унапређење квалитета живота грађана ЈЛС кроз бављење спортом као кључним елементом за психо-физички и социјални развој личности.

5.2. МИСИЈА ПРОГРАМА РАЗВОЈА СПОРТА

- Стварање система спорта у ЈЛС у којој свако има могућност да се бави спортом и развија своју личност, унапређење физичке способности и у складу са њима стреми постизању врхунских резултата, одржава добро здравље и сврсиходније користи слободно време.

5.3. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

- Циљ програма развоја спорта у општини Житиште је унапређење и развој спорта кроз системску, стратешку и партнерску бригу свих релевантних чинилаца и реализацију следећих циљева:
 - повећање броја деце која учествују у школским такмичењима, обавезно формирање школских спортских секција,
 - систематска брига у оквиру школског спорта свих релевантних чинилаца,
 - обезбеђивање свих спортских реквизита и друге опреме за школски спорт,
 - константна брига о здрављу деце и спортиста, као и стручно праћење и селектирање,
 - дефинисање спортских клубова носилаца, као основ за дугорочно планирање и развој такмичарског и врхунског спорта,
 - радити на стварању спортских центара у којима би се организовале школе спорта, а у њима би радили образовани тренери,
 - систематско финансирање рада и стручно усавршавање спортских стручњака, као једног од стубова развоја такмичарског спорта,
 - повећање процента финансијских средстава у буџету општине Житиште предвиђених за спорт и физичку културу,
 - партнерски однос са Спортским савезом општине Житиште,
 - побољшање контроле спровођења програма и финансијског пословања спортских клубова,
 - омасовљавање учествовања грађана у рекреативном вежбању,
 - подстицање масовности женског спорта кроз максимално поштовање родне равноправности,
 - унапређење услова за масовније учешће особа са инвалидитетом у спортским активностима,

УНАПРЕЂЕЊЕ СПОРТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ УЗ СЛЕДЕЋЕ ПРИОРИТЕТЕ:

- ✿ изградња спортске хале, која је неопходна у општини Житиште,
- ✿ изградња базена,
- ✿ изградња трим-стаза у што више месних заједница општине Житиште,
- ✿ припрема краткорочних и дугорочних планова улагања у спортску инфраструктуру,
- ✿ приближавање дијагностичких центара спортским организацијама, спортистима, родитељима, деци...

6. АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА У РАЗВОЈУ СПОРТА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ

- Структуре које раде на развоју спорта, програми који се спроводе и ресурси који постоје за рад су:

ЛОКАЛНА САМОУПРАВА:

- Структуре:

- Одељење за друштвене делатности
- Општинско веће
- Спортски савез општине Житиште

- Програми који се спроводе:

- Програми финансирања који се спроводе за развој спорта
- Финансирање школског спорта
- Финансирање рекреативног спорта

ИНСТИТУЦИЈЕ:

- Структуре:

Спортски савез општине Житиште
Адреса: Цара Душана 3
23210 Житиште
Тел: 023/821-659
www.ssozitiste.rs

- Програми који се спроводе:

- Општинска школска такмичења
- Редовна такмичења спортских организација
- Рекреативна такмичења

СПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УДРУЖЕЊА:

- Структуре:

Савез спорт за све „Корачај смело“

Адреса: Цара Душана 3

23210 Житиште

Тел: 023/821-659

Савез за школски спорт „Корачај смело“

Адреса: Цара Душана 3

23210 Житиште

Тел: 023/821-659

Удружење спортских риболоваца „Карађорђево“

Адреса: Илије Прерадовића бб

23216 Б.Карађорђево

Тел: 064/88-83-316

Удружење спортских риболоваца „Штука“

Адреса: Младена Стојановића 36

23234 Међа

Тел: 063/19-74-811

Удружење спортских риболоваца „Лињак“

Адреса: Петру Албу 2

23232 Торак

Тел: 023/3827-054

Удружење спортских риболоваца „Фугура“

Адреса: Маршала Тита 55

23236 Нови Итебеј

Тел: 023/837-203

Удружење спортских риболоваца „Торда“

Адреса: Маршала Тита 1

23214 Торда

Тел: 062/207-399

Удружење спортских риболоваца „Караш“

Адреса: Маршала Тита 67

23215 Честертег

Тел: 064/617-00-42

Удружење спортских риболоваца „Стари Бегеј“

Адреса: Барице бб

23213 Б. Двор

Тел: 064/14-41-437

Удружење спортских риболоваца „Гргеч“

Адреса: Иве Лоле Рибара 3

23210 Житиште
Тел: 023/822-052

Удружење спортских риболоваца „Бегејски локвањ“
Адреса: Железничка 2
23210 Житиште

Удружење спортских риболоваца „Шаран 23212“
Адреса: Сутјеска 2
23212 Равни Тополовац
Тел: 065/8829061

Фудбалски савез Општина Житиште – Нова Црња
Адреса: Цара Душана 7
23210 Житиште
Тел: 062/105-60-50

Фудбалски клуб „Олимпија“ Торда
Адреса: Жарка Зрењанина
23214 Торда
Тел: 062/215-149

Фудбалски клуб „Јединство“ Б.Карађорђево
Адреса: Бул. Војводе Мишића бб
23216 Б.Карађорђево
Тел: 064/305-70-44

Фудбалски клуб „Будућност“ Б.Двор
Адреса: Каштелска 10
23213 Б. Двор
Тел: 062/215-696

Фудбалски клуб „Омладинац“ Р.Тополовац
Адреса: Светог Василија Острошког бб
23212 Р.Тополовац
Тел: 060/02-41-204

Фудбалски клуб „Тереквеш“ Хетин
Адреса: Ослободилачка бб
23235 Хетин
Тел: 062/215-482

Фудбалски клуб „Бегеј“ Житиште
Адреса: Маршала Тита 3
23210 Житиште
Тел: 023/821-987

Омладински фудбалски клуб „Полет“
Адреса: Бранка Глеђе бб
23237 Б. Вишњићево

Фудбалски клуб „Напредак“ Честерег
Адреса: Симе Шолаје бб
23215 Честерег
Тел: 062/304-319

Фудбалски клуб „1.Октобар“
Адреса: Војводе Степе 7
23236 Српски Итебеј
Тел: 069/231-79-50

Фудбалски клуб „ Бега“ Нови Итебеј
Адреса: Маршала Тита 58
23233 Нови Итебеј
Тел: 065/513-17-00

Фудбалски клуб „Пролетер“ Међа
Адреса: Теслина бб
23234 Међа
Тел: 063/85-88-656

Карате клуб „Прогресул“ Торак
Адреса: Трг Сободе 20
23232 Торак
Тел: 023/3827-641
М/Ж

Кошаркашки клуб „Карађорђево“
Адреса: Солунских добровољаца бб
23216 Б.Карађорђево
Тел: 063/544-626
М/Ж

Кошаркашки клуб „Свети Ђорђе“
Адреса: Трг ослобођења бб
23210 Житиште
Тел: 064/ 166-96-50

Рукометни клуб „Напредак“ Честерег
Адреса: Маршала Тита 46
23215 Честерег
Тел: 062/215-232

Карате клуб „Јуко“ Житиште
Адреса: Бул. Вељка Влаховића 40/25
23000 Зрењанин
Тел: 023/821-282

Клуб борилачког спорта „Спартанац“ Житиште
Адреса: Цара Душана 3
23210 Житиште 6
Тел: 063/502-600

М/Ж

Оdboјкашки клуб „Херцеговина“
Адреса: Сутјеска 2
23212 Равни Тополовац
Тел: 060/14-52-580
М/Ж

Женски одбојкашки клуб „Житиште“
Адреса: Цара Душана 7
23210 Житиште
Тел: 064/19-15-407

Женски одбојкашки клуб „Будућност“
Адреса: Железничка 80
23213 Б.Двор
Тел:023/820-390

Стрељачка дружина „Стари Бегеј“ Б. Двор
Адреса: Железничка бб
23213 Б. Двор
Тел: 064/13-10-096

Боћарски клуб „Бегеј“ Житиште
Адреса: Бегејски кеј 26 а
23210 Житиште
Тел: 064/99-39-108

Шаховски клуб „Напредак“ Честерег
Адреса: Д.Обрадовића 42/20
23000 Зрењанин
Тел: 062/27-29-95

Шаховски клуб „Бегеј“ Житиште
Адреса: Цара Душана 2
23210 Житиште
Тел: 023/821-073

Удружење за коњички спорт „Солунац“
Адреса: Илије Перадовића бб.
23216 Б.Карађорђево
Тел:064/5860712

👉 Програми који се спроводе:

- Упознавање са основим елементима спортских дисциплина
- Развој спортског духа

- Учешће на спортским такмичењима
- Припремни рад за учешће на спортским такмичењима

ПРОСВЕТА:

➤ Структуре:

Предшколска установа „Десанка Максимовић“
Адреса: Иве Лоле Рибара 4
23210 Житиште
Тел. 023/821-651

У општини Житиште постоје вртићи и то у: Равном Тополовцу, Банатском Двору, Торди, Честерегу, Банатском Карађорђеу, Торку, Новом Итебеју, Српском Итебеју, Међи, Хетину.

➤ Основне школе:

Основна школа „Свети Сава“
Адреса: Трг Ослобођења 2
23210, Житиште
Тел: 023/821-115

Основна школа „Свети Сава“ као школски центар у свом склопу има три издвојена одељења: у Банатском Двору - Основна школа „Ђура Јакшић“, у Торку - Основна школа „Ђорђе Кожбук“ и у Равном Тополовцу - Основна школа „Алекса Шантић“.

Основна школа „Никола Тесла“
Адреса: Солунских Добровољаца 19
23216, Банатско Карађорђево
Тел: 023/835-058

Основна школа „Никола Тесла“ као школски центар у свом склопу има два издвојена одељења: у Честерегу - Основна школа „Петар Кочић“ и у Торди - Основна школа „Ади Ендре“.

Основна школа „Милош Црњански“
Адреса: Омладинска 2

23233, Српски Итебеј
Тел: 023/837-458

Основна школа „Милош Црњански“ као школски центар у свом склопу има два издвојена одељења: у Међи - Основна школа „Ђура Јакшић“ и у Хетину - Основна школа „Милош Црњански“.

➔ Програми који се спроводе:

- Школски спорт, школске спортске секције

ЗДРАВСТВО:

➔ Структуре:

Дом здравља Житиште
Адреса: Иве Лоле Рибара 16
23210 Житиште
Тел: 023/821-010, 023/821-032, 023/822-020

➔ Програми који се спроводе:

- Систематски прегледи младих

МЕДИЈИ:

➔ Структуре:

КТВ, лист „Зрењанин“

Лист „Маркер“
Цара Душана 3
23210 Житиште
Тел: 023/821-659
www.ssozitive.rs

➔ Програми који се спроводе:

- извештаји са спортских манифестација

➔ Ресурси:

- Финансијски ресурси: буџет општине Житиште
- Материјални ресурси: просторије општине Житиште за одржавање различитих скупова, просторије спортских организација и удружења, терени и спортске сале, сале за физичко васпитање, просторије Дома здравља
- Технички ресурси: техничка опрема, справе и реквизити за вежбање, наставна средства и учила
- Људски ресурси: руководилац Одељења за друштвене делатности, члан Општинског већа задужен за спорт, радници Спортског савеза, активисти и волонтери Спортског савеза, тренери, спортски радници, лекари и специјалисти из различитих области, стручни кадар у школама, васпитачи, сарадници у настави, новинари...

7. АНАЛИЗА СТАЊА СПОРТА У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ

Спорт можемо поделити на школски, рекреативни, такмичарски (професионални и аматерски), спортски менаџмент и сл... Такође, спортови се дела на групе (фудбал, кошарка, одбојка, рукомет...) и индивидуалне (атлетика, пливање, гимнастика, борилачке вештине...).

Основу анализе чине стручна мишљења и запажања, као и ставови спортиста, спортских радника, представника спортских институција о проблемима и приоритетима за сваку од области.

Тренутно на територији општине Житиште постоји и функционише 37 спортских организација. Све спортске организације су чланице Спортског савеза општине Житиште и преко њега остварују своја права.

Постоје бројни проблеми који су заједнички за већину општина у Србији, а тичу се доношења одлука о суфинансирању клубова и критеријума по којима се исти финансирају, као и одлуке о реконструкцији или изградњи спортских објеката. Због тога је важно предочити јасне смернице и приоритете програма за развој спорта, да би у складу са њима локална самоуправа могла ускладити своје дугорочније планове и финансијске прорачуне који се тичу већег улагања у развој спорта.

Према анализи финансијског пословања спортских клубова на територији општине Житиште клубови функционишу захваљујући дотацијама из буџета Општине, по основу Конкурса који спроводи Спортски савез општине Житиште, а понеки клубови се додатно финансирају из прихода месног самодоприноса; постоји недостатак планова и програма за веће дотације из буџета покрајине, посебно из републичког буџета.

Клубови наводе да у највеће трошкове које имају спадају примања запослених у клубу, стипендије и примања играча, организације турнира и такмичења, одржавање терена и спортске опреме. Што се тиче трошкова заједничких за све клубове, највеће ставке су трошкови службених лица, котизација према гранским савезима, путовања, лекарски прегледи и надокнада за спортске стручњаке.

7.1.ШКОЛСКИ СПОРТ

Мисија школског спорта је да свим ученицима, без обзира на узраст, пол, способности и друге разлике, омогући учествовање у спортским активностима и тако допринесе физичком и менталном здрављу и развоју и подстакне ученике на бављење спортом у школи и на тај начин допринесе формирању активног животног стила код младих.

Закон о спорту (2011.) у члану 143. на следећи начин дефинише школски спорт: „Школски спорт, у смислу овог закона, обухвата организоване наставне и ваннаставне спортске активности у области школског физичког васпитања, укључујући и школска спортска такмичења, која се спроводе у оквиру школског система у складу са наставним планом и програмом, утврђеним у складу са законом“.

У наставним програмима и плановима постоје планови за реализацију слободних активности, које подразумевају оснивање спортских секција и/или школских екипа, у складу са потребама и афинитетима ученика и то је задатак наставника физичког васпитања. Свака школа има обавезу да организује унутаршколска такмичења.

Школски спорт је база и има важну улогу у укључивању ученика у процес активног бављења спортом, али морају се имати у виду развојне потребе деце, и да је школски спорт, пре свега прилика за развој здравих животног навика, па потом евентуално област селекције за будући ангажман у врхунском спорту.

Бављење школским спортом треба да буде забавно, пријатно искуство, које укључује игру, дружење, узајамно помагање и, наравно, учење и напредовање у складу са могућностима. Школски спорт одликује балансиран приступ спортском, школском и личном развоју ученика. Важан је и процес (само бављење спортом, напор који се улаже, радост због нечега што се научило), а не само продукт (резултат, освојено место, медаља). Такође, важан циљ тиче се формирања трајног интересовања за бављење спортом, што може допринети бављењу спортским или рекреативним активностима током целог живота.

Поред повећања броја ученика који се баве спортом кроз секције, потребно је радити и на омасовљавању учешћа ученица, што је у складу са подацима о недовољном учешћу девојчица и у складу са мерама за повећање учешћа спортисткиња и жена у спорту генерално.

Визија школског спорта

Школски спорт треба да допринесе унапређењу јавног здравља, да буде база за омасовљавање и развој спорта у општини и спона између школа, спортских организација и удружења.

Школска такмичења се одржавају на пет нивоа:

1. Школско
2. Општинско
3. Окружно
4. Међуокружно
5. Републичко

Тринаест спортова је укључено у школска спортска такмичења:

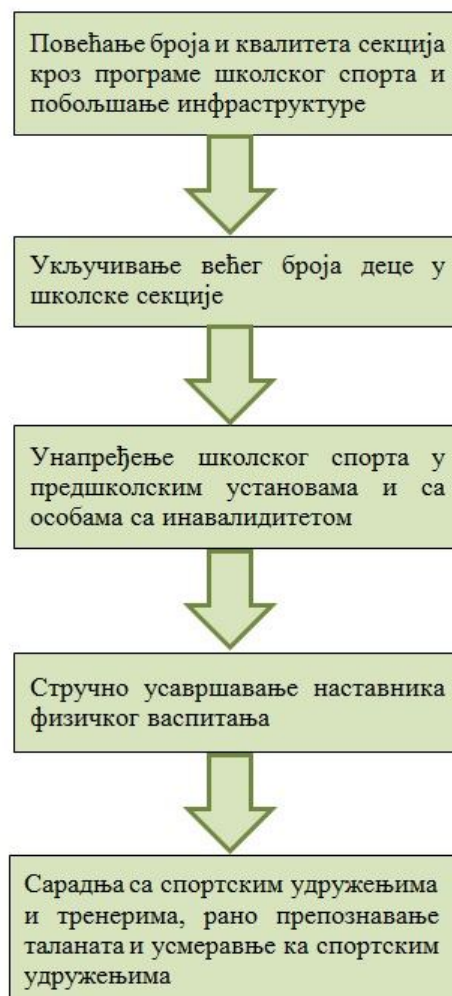
1. Стони тенис
2. Рукомет
3. Пливање
4. Одбојка
5. Мали фудбал
6. Кошарка
7. Стрелаштво
8. Спортска гимнастика
9. Атлетика
10. Тенис
11. Карате
12. Џудо
13. Мале олимпијске игре (ученици од I до III разреда)

Када је реч о приоритетима јединица локалних самоуправа у погледу школског спорта, Закон о спорту (члан 137.) препознаје следеће потребе и интересе грађана за чије се остваривање обезбеђују средства у буџету јединица локалне самоуправе:

- Подстицање и стварање услова за унапређење спорта за све, односно бављења грађана спортом, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом;
- Изградња, одржавање и опремање спортских објеката на територији јединице локалне самоуправе, а посебно јавних спортских терена у стамбеним насељима или у њиховој близини и школских спортских објеката и набавка спортске опреме и реквизита;
- Организација спортских такмичења од посебног значаја за јединицу локалне самоуправе;
- Предшколски и школски спорт (рад школских спортских секција и друштава, општинска, градска и међуопштинска школска спортска такмичења и др.);
- Рационално и наменско коришћење спортских сала и спортских објеката у државној својини чији је корисник јединица локалне самоуправе кроз одобравање њиховог коришћења за спортске активности и доделу термина за тренирање учесницима у систему спорта и др.

У нашој општини, у основним школама има око 400 ученика који се налазе у систему школског спорта. План школског спорта реализује се кроз наставу физичког васпитања, слободне активности, односно кроз секције по школама и кроз школска спортска такмичења. Укупан број наставника физичког васпитања, у моменту израде Програма развоја спорта, који спороводе наставу у основним школама је девет, а према подацима НСЗ на евиденцији их је троје.

Кораци развоја и унапређења школског спорта

ОПШТИ ЦИЉ 7.1.1.: Унапређење школског спорта на територији општине Житиште

Посебни циљеви:

1. 7.1.1.1. **Посебан циљ:** Побољшани материјално-технички услови за реализацију школског спорта
2. 7.1.1.2. **Посебан циљ:** Повећан број спортских секција и других ваннаставних спортских и рекреативних активности у оквиру школског спорта
3. 7.1.1.4. **Посебан циљ:** Побољшан стручно - педагошки рад и унапређења институционална сарадња у оквиру школског спорта
4. 7.1.1.6. **Посебан циљ:** Медијско праћење и промоција школског спорта у циљу неговања културе спортског понашања, фер плеја, сарадње, толеранције и поштовања различитости на спортским теренима и поред њих
5. 7.1.1.7. **Посебан циљ:** Унапређене везе између школа и организација у области спорта и подстакнути програми у спортовима који привлаче децу и омладину на територији општине Житиште

SWOT анализа - Школски спорт

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> + школски спорт је један од приоритета ЈЛС + ССОЖ је организатор свих школских спортских такмичења (превоз, здравствена заштита, судије, ужина, освежавајући напаци, медаље, дипломе, накнаде наставницима, медијска подршка) + добри резултати у школском спорту, мотивисана и талентована деца + редован извор финансирања + ангажовање професора физичког васпитања у раду са ученицима нижих разреда основних школа 	<ul style="list-style-type: none"> - недовољна ангажованост наставника физичког васпитања (школске секције) - недостатак школских сала - мањак адекватних отворених спортских терена за такмичење
Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> + Закон о спорту обавезује ЈЛС за финансирање школског спорта + медијска пажња која се поклања школском спорту + програм „Спорт у школе“ + добар рад институција које спороводе стручно усавршавање наставника физичког васпитања 	<ul style="list-style-type: none"> - све мањи број деце на територији општине Житиште, опасност да ће доћи до престанка са радом појединих школа - ЈЛС највише улаже у такмичарски спорт - нови избори у Србији

7.2. СПОРТ ЗА СВЕ

Бављење спортом мора бити хумано, слободно и добровољно, здраво и безбедно, у складу са природном средином и друштвеним окружењем, фер, толерантно, етички прихватљиво, одговорно, независно од злоупотреба и циљева који су супротни спортском духу и доступно свим грађанима под једнаким условима без обзира на узраст, ниво физичких способности, степен евентуалне инвалидности, пол и друго лично својство. У члану 4. Закона о спорту³ истиче се да свако има право да се бави спортом.

Редовна физичка активност је основ за очување и унапређење здравља, а Спорт за све препознају као основно средство у реализацији тих циљева. Јавно здравствене активности у циљу промоције здравих стилова живота и пружање могућности свим грађанима да се баве спортским активностима, један је од приоритетних задатака сваке државе, те и локалне самоуправе.

Рекреативно бављење спортом, оно којим се баве статистике и оно које говори у прилог развијености свести једног друштва или пак оно које је у складу са стандардима и препорукама ЕУ је рекреативно бављење спортом које се реализује: редовно (минимум једном недељно), по квалитетним програмима, под вођством стручних лица, у адекватним спортским објектима и уз адекватну лекарску контролу.

Стање једне нације у погледу спорта се огледа у томе колико та земља брине о сваком грађанину и стварању услова да се сви баве спортом. Прихватање здравог животног стила који подразумева физичку активност, здрав начин исхране и избегавање пушења, може превенирати појаву обољења или олакшати лечење. У промоцији физичке активности значајна је координисана акција свих сектора друштва.

Спортска рекреација је усмерена на примену разноврсних спортско рекреативних активности, које су усаглашене са нивоом способности, здравственим стањем, полним и узрасним карактеристикама, врстом и карактером посла на радном месту, са субјективним потребама и интересима појединца. Суштина и циљ спортске рекреације јесте да омогући оптималне услове и могућности савременом човеку да путем разноврсних спортско- рекреативних активности задовољи своју био-психо-социолошку потребу за кретањем и игром; садржајније, културније и креативније проводи слободно време; чува и унапређује здравље, одржава виталност, животни и радни општи оптимизам, одржава и унапређује своје опште-физичке, функционалне и радне способности, продужава активни век и креативност до дубоко у старост.

Недовољна физичка активност директно утиче на смањивање физичке способности, а тиме и на смањивање радне способности и способности за обављање свакодневних животних обавеза, али и способности за уживање у разноврсним активностима слободног времена.

Све спортско-рекреативне активности у општини Житиште организује територијални Спортски савез уз велику помоћ активиста и волонтера. Спортско-рекреативни програми и манифестације који се реализују преко општинског Спортског савеза су: РИО (Рекреативне игре општине), Пикадо лига за жене, разни турнири у месним заједницама.

Када је у питању организовани вид, спортска рекреација је маргинализована, јер се у свим месним заједницама фаворизује клупски спорт, што је грешка и привидно задовољство, најчешће привилегованих, без обзира како, појединаца. Када они, из њима знаних разлога, посустану и одустану остаје празнина и клуб се обично „угаси“.

Грађани су, и на даље, неми и пуки посматрачи или навијачи на спортским борилиштима и теренима и не учествују у спортским дешавањима. Због тога сматрамо да треба више пажње посветити грађанима, рекреацији...

Један од највећих проблема Спорта за све везан је за финансирање и реализацију. Све мање становништва је заинтересавано за било какав вид спортске активности, а што се тиче финансијског дела, већина Месних заједница нема месни самодопринос из којег би се доста средстава издвајало за спортско-рекреативне активности.

Узимајући у обзир да је један од карактеристичних феномена човека модерног доба смањење обима дневних активности и недостатак адекватних физичких оптерећења које реализује у току дана (недостатак кретања) требало би обратити посебну пажњу на промоцију и унапређење здравља које се реализује адекватним и континуираним бављењем рекреацијом кроз 3 основна правца спортско-рекреативних активности:

1. самоиницијативне спортско-рекреативне активности - часови рекреације по слободном избору, програму од стране учесника (јутрање вежбање, вежбање у кући/стану, програми аеробног пешачења и

³ Закон о спорту: Република Србија (2011)

трчања, вожња бицикла, различите игре и спортско-рекреативне активности који се упражњавају самоиницијативно у кругу чланова породице, познаника, пријатеља...),

2. усмерене или полуорганизоване спортско-рекреативне активности на које грађане упућују организације за спортску рекреацију и пружају им потребна стручно-методска упутства и савете како, где и када да вежбају,

3. организоване спортско-рекреативне активности - часови рекреације које програмирају, организују и непосредно стручно воде организације и институције за спортску рекреацију (масовни облици рекреације). Организоване спортско-рекреативне активности несумњиво дају највеће позитивне ефекте, јер се одвијају под непосредним вођством стручњака и уз одговарајућу медицинску и другу контролу.

Организациони облици спортске рекреације:

1) У месту становања:

- облици рада у кући
- редовни и повремени часови спортске рекреације по програму организатора
- редовни и повремени часови спортске рекреације по слободном избору програма од стране учесника
- спортско рекреативна такмичења
- излети, туре, логоровања и други краћи и дужи боравци у природи
- курсеви за обуку почетника у појединим спортским гранама и дисциплинама
- самоиницијативни, индивидулни или групни часови рекреације (саморекреација)

2) на радном месту

- часови рекреације у оквиру редовне паузе у току рада
- часови рекреације у оквиру посебне паузе у току рада

Спорт за особе са инвалидитетом

Према подацима Светске здравствене организације (WHO), чак 10% светског становништва чине особе са инвалидитетом, а сличан проценат је и у многим локалним срединама. Спорт за све, у оквиру своје области обухвата и спорт особа са инвалидитетом, те је и овој теми важно посветити пажњу при анализи стања.

Институције које организују спорт за особе са инвалидитетом у Србији:

- Параолимпијски комитет Србије (ПОКС)
- Спортски савез инвалида Србије (ССИС)
- Специјална Олимпијада (СО)
- Спортски савез инвалида Војводине (ССИВ)
- Општинске организације регистроване за спорт и рекреацију инвалида
- Спортска друштва, клубови и секције
- Особе са инвалидитетом које се самостално баве спортско-рекреативним активностима

Спортски савез инвалида Србије (ССИС) окупља 53 организације. Спортски савез инвалида Србије организује државна првенства за све категорије инвалидности у следећим дисциплинама: пливање, куглање, атлетика, спортски риболов, стони тенис, стрељаштво ваздушним оружјем, шах, голбал, стреличарству, седећа одбојка.

Специјална Олимпијада Србије је организација која окупља особе са интелектуалним потешкоћама и кроз систем спортских такмичења утиче на њихово оснаживање.

Спорт за особе са инвалидитетом је највише усмерен на такмичарски спорт, а у мањем обиму је развијена рекреација као облик бављења спортом. Према подацима из анализе стања спорта у АП Војводини особе са инвалидитетом често немају у матичној организацији информацију о томе где, коме, када и како да се обрати уколико жели да се баве спортско рекреативном активношћу.

На територији општине Житиште постоји један регистрован клуб за особе са инвалидитетом, боћарски клуб „Бегеј“ из Житишта.

У нашој земљи не постоји специјализовани систем категоризације усмерен ка спортским захтевима особа са инвалидитетом, тако да сваки такмичар сам прибавља решење о инвалидности. На основу овог решења, спортисти са инвалидитетом се разврставају у следеће категорије: параплегија, квадриплегија, ампутација доњих екстремитета, ампутација горњих екстремитета, општа категорија (не постоји минимум или видљиво телесно оштећење). У специфичним спортским дисциплинама, као што су кошарка у колицима (параплегија, парализа, парепареза и ампутација доњих екстремитета) и голбалу (слепи и слабовиди) категоризација је другачија. Категоризација у систему такмичења Специјалне Олимпијаде врши се путем измереног Коефицијента интелигенције и путем дивизионирања (неки вид предтакмичења где се у групе (дивизије) сврставају особе сличних моторичких способности)

Општинске организације, регистроване за спорт и рекреацију инвалидних особа, у већини случаја немају специјалистички оспособљено стручно лице чији је задатак да организује, осмисли и спроводи план и програм рада. Поред тога, наведен је и проблем неадекватних спортских објеката на отвореном и недостатак реквизита прилагођених особама са инвалидитетом, што је уско повезано са недовољним финансирањем ове области.

ОПШТИ ЦИЉ 7.2.1. Повећан обухват бављења спортом у свим сегментима становништва посебно деце, младих, жена, особа са инвалидитетом и старих

Посебни циљеви:

1. 7.2.1.1. **Посебан циљ:** Подстакнута и ојачана свест о важности редовне физичке активности
2. 7.2.1.3. **Посебан циљ:** Подстакнуто значајније укључивање јединица локалне самоуправе у финансирање програмских активности из области спортске рекреације и спорта особа са инвалидитетом
3. 7.2.1.6. **Посебан циљ:** Унапређена сарадња са удружењима и савезима пензионера, спортским покретима трећег доба, невладиним организацијама и гранским спортским савезима ради повећања обухвата и развоја нових облика и садржаја који су намењени старим особама у функцији одржавања здравља, виталности и дигнитета

SWOT анализа - Спорт за све

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> + Програмом развоја спорта у ЈЛС рекреативни спорт се поставља као један од приоритета + велика мотивација спортских радника да афирмишу, осмишљавају и реализују велики број рекреативних активности за грађане општине + рекреативни спорт се препознаје у Стратегији одрживог развоја Општине као полуга развоја туризма + Спортски савез реализује бројне програме уз подршку активиста и волонтера под покровитељством Општине Житиште + реализацијом рекреативних програма обухваћен је већи број спортских дисциплина + организацијом спортско-рекреативних манифестација обухваћена је популација средње старосне доби + грађани Општине воле спорт и поседују спортски таленат 	<ul style="list-style-type: none"> - недовољна заинтересованост грађана за рекреативни спорт - организације које се баве рекреативним спортом нису спремне за програмско финансирање - недостатак инфраструктурних капацитета за спровођење пројеката из области рекреативног спорта - недостатак финансијских средстава за спровођење пројеката из области рекреативног спорта - недостатак бициклических стаза у општини - недостатак стаза здравља-трим стаза -недовољно опремљени терени за мале спортове у месним заједницама - занемарена диференцирана промоција рекреативног вежбања - нема рекреативних програма за особе са инвалидитетом
Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> + развој рекреативног спорта је приоритет Националне стратегије спорта + значај рекреативног вежбања је дефинисан Законом о спорту + медији са здравственим стручњацима појачано тематизују значај рекреативног спорта за ментално и физичко здравље (константна кампања на државном нивоу) + добра међународна комуникација са организацијама које унапређују рекреативни спорт + Србија учествује у све више међународних пројеката из области рекреације – ЕУ подржава програме из области рекреације + омогућено неформално образовање уз добијање звања оперативног тренера + стални развој интересантних и инвентивних програма за рекреативно вежбање и велика понуда спортске опреме за рекреацију 	<ul style="list-style-type: none"> - неповољне демографске промене - приватизација у спорту - повећан интерес за алтернативне видове забаве (видео игрице, социјалне мреже...) - ТВ програми мобилишу гледаоце на дуго гледање одређеног садржаја - нови избори у Србији - Локалне самоуправе највише подржавају такмичарски спорт - Програми из области рекреације се само у незнатном проценту финансирају из буџета АПВ - слаба економска моћ грађана

7.3. ВРХУНСКИ И КВАЛИТЕТАН СПОРТ

Врхунски спорт јесте област спорта која обухвата спортске активности које за резултат имају изузетне (врхунске) резултате и спортске квалитете.

Квалитетни спорт, према Закону обухвата активности у оквиру којих се постижу запажени спортски квалитети и резултати на локалном и националном нивоу, као и резултат које остваре спортисти на међународним такмичењима, а ти резултати нису категорисани као врхунски.

Према Закону о спорту, за врхунски спорт су карактеристичне активности у којима се показују изузетни (врхунски) спортски квалитети и резултати. То значи да епитет врхунски могу имати само они спортисти и спортске гране који постижу врхунске резултате на међународној сцени. У врхунски резултат уткани су и други квалитети и потенцијали спортиста, квалитет средине у којој живи и ради, друштвено-економски услови и односи, тренинг и квалитет тренинга. Врхунски резултати постижу се само у развијеним спортским срединама, па у њима имају афирмативну, подстицајну и развојну функцију.

ВРХУНСКИ И КВАЛИТЕТАН СПОРТ У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ

У општини Житиште основано је 12 фудбалских клубова, постоји један рукометни клуб. Што се тиче кошаркашких клубова, на територији општине постоје два мушка и један женски. Постоје три одбојкашка клуба, од тога су два женска. Борилачки спортови и вештине су младима доступни у оквиру више клубова - Кик-бокс клуб, Џудо клуб, три карате клуба. У нашој општини постоји један коњички клуб. Особе са инвалидитетом се баве спортом у оквиру спортског друштва.

Међутим, општина Житиште има реалан одлив младог становништва и то представља проблем у целокупном и пуном развоју неког спортисте у врхунског спортисту.

Да бисмо дошли до врхунског спортисте или спортског тима неопходна су системска решења и континуиран и принципијелан рад на програмима и активностима којим ће се омогућити развој врхунског спорта у општини Житиште.

Циљеви које треба достићи у процесу развоја врхунског спорта

- афирмисати базичне спортове (атлетска и карате удружења)
- искористити све расположиве потенцијале како би се унапредила ситуација у спорту уопште, па и у врхунском спорту
- стручни, оспособљени тренери у континуираном процесу личног усавршавања и праћење актуелних кретања у системима тренажног процеса
- функционални систем обезбеђивања финансијских средстава од свих привредних субјеката
- већи број запослених дипломираних тренера одређене спортске гране и професора физичког васпитања

- успоставити интензивну сарадњу, са свим републичким и покрајинским спортским организацијама, заводима и министарствима, засновану на узајамним потребама и одговорностима
- створити услове за врхунско спортско достигнуће кроз подизање нивоа стручности и одговорности спортских радника и радника у спорту у свим институционалним механизмима
- програмски уредити систем вежбања, који ће бити стручно надгледан, створити код деце до 12 година (предшколски и млађи школски узраст) широку моторичку основу чиме би се омогућила правовремена специјализација тј. усмерити сваког појединца на одређене спортове
- истовремено са стварањем широког моторичког основа код сваког детета треба радити и на раној стимулацији когнитивних способности како би се након завршетка сензибилних периода у развоју деце створили моторички и когнитивно изузетно млади спортисти, са којима се може квалитетно спровести процес спортског усмеравања
- мерења и тестирања за правовремено усмеравање спортиста морају бити обављана искључиво под надзором лица која су под надлежношћу локалне самоуправе или морају спроводити обучена и сертификована лица од стране Завода за спорт (републичког или покрајинског). Никако то не би требало да раде самостална приватна лица или приватна удружења, а између осталог, и због чувања приватности информација као и злоупотреба истих
- створити јединствене и заштићене базе података за свако дете у нашој општини са свим мерењима, тестирањима и здравствено-спортским прегледима почевши од њихове пете године, чиме би се створила јединствена основа за рад, корекција и унапређење спортских вештина појединца, а у циљу стварања потецијалних врхунских спортиста
- побољшати функционалнији и сврсисходнији партнерски однос између школског и клубског спорта
- детектовати спортски и интелектуално талентовану децу
- успоставити партнерски односи између школа, клубова и локалне самоуправе на системским и програмским основама
- испунити све материјалне предуслове који директно утичу на ментално здравље врхунског спортисте
- изградити нове инфраструктуре
- успоставити рад Спортског диспанзера
- осмислити и законски обезбедити системски приступ свим привредним субјектима (приватним и јавним предузећима) у општини Житиште како би се обавезали да друштвено-одговорно и корисно одговоре на захтеве средине у којој послују и улажу средства у развој врхунског спорта, односно спорта уопште
- континуирано пратити и аплицирати за подстицајна средства за развој врхунског спорта, од Министарства омладине и спорта до свих релевантних иностраних фондова
- заједница мора прихватити обавезу да врхунским спортистима и спортским тимовима омогући адекватно време за опоравак од врхунских спортских активности, адекватну здравствену заштиту, образовање и могућности наставка радне каријере по престанку спортске, за шта се морају створити и законске могућности

Врхунски спорт представља мотив за бављење спортом. Наши најмлађи гледајући управо врхунске спортисте и врхунске тимове стичу неопходну жељу за бављење спортом и постизањем управо таквих, односно врхунских резултата, а самим тим и спортског успеха. Продукт тога је и стварање великог броја спортиста који у каснијој животној доби шире спортску културу живљења, а у својој позној доби препознају рекреацију као систем вежбања који је свима неопходан.

Врхунски спорт, такође, као узрок има за последицу масовност у спорту из које квалитетним и системским радом треба да проистекне нови врхунски спортиста или тим. Ово су само неке од чињеница које доказују да је врхунски спорт на основу своје важности коју рефлектује на многе сегменте друштва, један од најважнијих спортских и друштвених феномена коме се мора придодати, наравно, врхунски значај.

ОПШТИ ЦИЉ 7.3.1. Наставак обезбеђивања услова за развој врхунског спорта и стварање услова за развој професионалног спорта

Посебни циљеви:

1. 7.3.1.1. ***Посебан циљ:*** Подизање капацитета и даље унапређење стручног рада у области врхунског спорта
2. 7.3.1.2. ***Посебан циљ:*** Стварање услова за одржавање и даље постизање врхунског спортског резултата

SWOT анализа - Врхунски спорт

<p style="text-align: center;">Снаге</p> <ul style="list-style-type: none"> +подршка ЈЛС +мотивисана и талентована деца 	<p style="text-align: center;">Слабости</p> <ul style="list-style-type: none"> -незадовољена инфраструктурна потреба за врхунски спорт -недостатак стручног кадра -недовољно развијена привреда -недостатак финансијских средстава
<p style="text-align: center;">Шансе</p> <ul style="list-style-type: none"> +домаћи доступни фондови +изградња физкултурне сале са пратећим садржајима +међуопштинска сарадња +заједничка улагања са суседним општинама +инострани фондови 	<p style="text-align: center;">Претње</p> <ul style="list-style-type: none"> -миграција млађег становништва у градске средине -негативни друштвени трендови

7.4. СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Основни услов за спровођење активности из области спорта, физичког васпитања и рекреације је постојање довољног броја спортских објеката. Није, међутим, важан само њихов довољан број, већ и да ти објекти задовољавају прописане услове (у погледу димензија и безбедности, санитарно-хигијенске, противпожарне, инсталационо-техничке и др.) како би се у њима могле одвијати спортске активности. Спортски објекти могу бити затворени и отворени и у односу на намену могу се користити за тренирање, трчање, рекреацију и сл. Они су веома важни у реализацији спортова који захтевају посебну опремљеност као што су базени, спортске хале или сале за физичко васпитање.

Позивајући се на националну Стратегију развоја спорта у Србији направљена је генерална класификација спортских објеката:

- ➔ Школски спортски објекти (фискултурне сале и отворени спортски терени)
- ➔ Спортски центри (комплекси затворених и отворених спортских терена)
- ➔ Специјални спортски објекти (покривају потребе једног спорта, нпр. фудбалски стадион, разни отворени спортски терени, зграда веслачког клуба, итд...)
- ➔ Адаптирани простори за вежбање

Према постојећим подацима, у општини Житиште постоји 40 спортских објеката - 5 фискултурних сала, 5 адаптираних простора у којима се изводи настава физичког васпитања, 12 фудбалских терена, 5 кошаркашких терена са тартан подлогом, 11 терена за мали фудбал и рукомет, 1 мини пич терен, теретана у Честерегу.

Ако се узме у обзир и то да је већина објеката у нашој општини, после дужег времена без значајнијих улагања у изградњу и адаптацију, стара, дотрајала, у незавидном стању и у већини случајева у технолошком смислу са превазиђеном употребном вредношћу, може се закључити да се ранијих година није плански улагало у спорт и његов развој. Од новоизграђених и адаптираних објеката тренутно постоје само три фискултурне сале: у Банатском Двору, Равном Тополовцу и Торку. Неопходна је изградња спортске хале, с обзиром на то да све фискултурне сале не испуњавају довољно услова за одржавање различитих спортских такмичења, како школских тако и клупских. Такође, постоји велика потреба и за базеном у општини Житиште.

Приликом решавања проблема око изградње и коришћења спортских објеката намећу се питања: планирања, евиденције, одржавања, изградње, управљања и коришћења.

Планирање изградње спортских објеката требало би да одговара захтевима развоја спорта, који је усклађен са плановима развоја и изградњом шире друштвене заједнице. Спортска удружења и савези би требало да подстичу и предлажу изградњу спортских објеката и да сугеришу на приоритете локалној самоуправи. Планови изградње би требало да буду сачињени уз консултације са компетентним стручњацима (архитектами, инжењерима, дизајнерима, лекарима, спортским радницима и др). Грађевинске планове требало би засновати на актуелним и будућим потребама за упражњавањем спортских активности, узимајући у обзир тренд прираштаја становништва, социјално-економски тренд и промене у социо-културном окружењу.

ОПШТИ ЦИЉ 7.4.1.: Развијена спортска инфраструктура у општини Житиште

Посебни циљеви:

1. 7.4.1.1. **Посебан циљ:** Успостављена потпуна база података, односно евиденција постојећег стања спортске инфраструктуре
2. 7.4.1.2. **Посебан циљ:** Системски планирана, реконструисана и изграђена спортска инфраструктура

SWOT анализа - Спортска инфраструктура

Снаге	Слабости
+ постојање фудбалских терена у свим насељеним местима + постојање терена за мале спортове у свим насељеним местима	-недовољно опремљени пратећи објекти фудбалских терена -лоше стање већине терена за мале спортове -недовољан број физкултурних сала -непостојање спортске хале -непостојање базена -недостатак атлетских стаза, стаза здравља
Шансе	Претње
+домаћи доступни фондови +изградња физкултурне сале са пратећим садржајима +међуопштинска сарадња +заједничка улагања са суседним општинама +инострани фондови	-нови избори у Србији -честе измене Закона о планирању и изградњи -миграција млађег становништва у градске средине -негативни друштвени трендови

8. ОСТАЛИ ЦИЉЕВИ

Категоризација спортских удружења и спортова

На који начин треба улагати у спортска удружења да би они остварили своју сврху? Које програме у којим спортским удружењима и у ком обиму суфинансирати да би се постигло што квалитетније бављење спортом младих? Проблеми финансирања спортских удружења и организација су сложени, посебно ако узмемо обзир велики број различитих клубова и удружења. У Општини Житиште постоје уређене одлуке и критеријуми, међутим увек постоји простор за побољшање досадашњег система, а с циљем да се унапреди и поспешити квалитет рада и финансијска самосталност самих спортских удружења и организација.

У Општини Житиште рангирање спортских организација се врши на основу следећих критеријума:

1. Прилагођеност националне категоризације Општине Житиште у складу са развијеношћу грана спорта на територији општине Житиште.
2. Традиција грана спорта у општини Житиште
3. Ранг такмичења
4. Постигнути резултати у последњем такмичарском циклусу
5. Број регистрованих спортиста за претходни такмичарски циклус у редовном систему такмичења, односно спортиста у појединачним гранама спорта
6. Број ангажованих стручњака са одговарајућом лиценцом гранског савеза преко којег се остварује општи интерес у области спорта у општини Житиште

Здравствена заштита спортиста

Посебна здравствена заштита спортиста је обавезна за сваког спортисту који се такмичи или излаже посебним физичким напорима, те је важно напоменути проблем система здравствених услуга за спортисте, који је неретко неефикасан због специфичности дијагностике и праћења посебних параметара у одржавању здравља спортиста. С обзиром на то да такмичарски спорт претставља натпросечан здравствени, функционални, моторички и психолошки статус, превентивна спортска медицина мора имати своје место у мерама и активностима за спорт у општини Житиште.

Према Закону о спорту из 2011. године лекарски прегледи су обавезни на сваких шест месеци. По прописима, лекар опште праксе не може извршити прегледе већ то мора да уради лекар специјалиста за спорт. Ове услуге финансијски значајно опетређују спортска удружења, а по Одлуци о буџету („Службени лист Општине Житиште“, број: 36/2014) и Правилника о утрошку финансијских средстава ССОЖ (број: 01-III/1 од 2012. године) трошкови лекарских прегледа обезбеђују се из Буџета СО. На жалост, у Дому здравља у Житишту после дугогодишњег постојања, Спортски диспанзер је престао са радом, а тренутно Дом здравља Житиште нема регистровану делатност обављања лекарских и систематских прегледа спортиста. Поновним отварањем Спортског диспанзера ти трошкови би се смањили и онемогућило би се обављање лекарских и систематских прегледа који не испуњавају законске норме.

Спорт и туризам

Спорт и туризам су области које могу у узајамном односу да допринесу развоју и имиџу не само локалне заједнице, већ и целокупном развоју и промоцији спортско-рекреативних програма код шире популације. Туризам и спорт су међусобно повезани и комплементарни, и у стратешким документима општина, градова и републике треба да заузимају важно место, посебно у планирању самоодрживих мера за даљи развој спорта.

Спорт - као професионална, аматерска или рекреативна активност - обухвата значајан број оних који путују да би играли и такмичили се на различитим дестинацијама и земљама. У међународним оквирима, најважнији спортски догађаји, као што су Олимпијске игре и шампионати постали су сами за себе моћне туристичке атракције, дајући веома позитиван допринос туристичком имиџу дестинације домаћина. Изузетно је важно подстицати и промовисати спортски туризам, јер се на тај начин стимулише инвестирање у инфраструктурне пројекте као што су путеви, стадиони, спортски комплекси, хотели и ресторани - пројекте од којих користи има и локално становништво и посетиоци. А када је једном постављена инфраструктура, ове две узајамно корисне гране, туризам и спорт, постају замајак одрживог привредног раста, отварања радних места и стварања прихода.

Општина Житиште има веома повољан географски положај са природним ресурсима, као што је река Бегеј, велики број рибњака у скоро свим насељеним местима општине који могу бити претворени у спортско - туристичке атракције. Од изузетно великог значаја за развој спорта и туризма за нашу општину јесте пловност реке Бегеј, која нас на овај начин повезује са Европском унијом, Румунијом. Завршетак изградње бициклистичке стазе поред реке Бегеј свакако би допринео развоју бициклистичког спорта, а измуљавање и чишћење реке допринело би развоју и популаризацији спортова на води (веслање, кајак, кану...) и свакако развоју туризма.

Учешће жена у спорту

У погледу родних разлика, према добијеним подацима, у општини Житиште у 22 регистрована клуба је регистровано око 120 спортисткиња, што чини скоро петину од укупног броја регистрованих спортиста.

На територији општине Житиште активна су два женска одбојкашка клуба, један кошаркашки клуб, а уочљива је и повећана заинтересованост и учешће спортисткиња у појединачним спортовима, попут атлетике, каратеа и кик-бокса. Важно је поменути да се у ранијем периоду одређени број жена активно бавио рукометом и атлетиком и да су у овим областима постигнути значајни резултати, али услед утицаја бројних социјалних и економских фактора ови клубови су престали са радом.

Професионални спорт у општини Житиште није у потпуности развијен, иако су значајне резултате у индивидуалном спорту постигле спортисткиње, али и даље је приметан њихов недовољан број. Нужно је креирање мера за подстицај већег учешћа жена, не само у професионалном, него и у рекреативном и школском спорту, чиме би се повећао и број женских спортских клубова. Неке од мера и циљева у погледу повећања учешћа жена, подразумевале би утврђивање, а потом и достизање одређене квоте (у односу на укупан број регистрованих спортиста) регистрованих спортисткиња у наредне 4 године. Тај проценат не би требало да буде мањи од 50%, а крајњи циљ и стратешко усмерење у наредној деценији треба да буде изједначавање нивоа учешћа жена са нивоом учешћа мушкараца у спортским дисциплинама.

Како већ постоје жене које су укључене у процедуре доношења одлука у области спорта, да би се постигао жељени проценат учешћа спортисткиња, потребно је пружити већу подршку њиховом раду.

9. ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА РАЗВОЈА СПОРТА ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ

У циљу што ефикасније имплементације Програма развоја спорта општине Житиште 2015-2018. биће ангажовани сви институционални механизми. Организациону, управљачку и надзорну функцију вршиће члан Општинског већа за спорт и омладину заједно са свим кључним актерима у имплементацији као што су Спортски савез општине Житиште, спортске организације и удружења, Савез за школски спорт, наставници и професори физичког васпитања и остали актери који учествују у директној имплементацији Акционог плана. Обезбеђивање успеха имплементације планираних мера Програма за развој спорта у великој мери зависи и од подршке локалне самоуправе у виду планирања већих средстава из буџета за потребе реализације приоритетних мера. Значајан корак у праћењу имплементације јесте успостављање институционалног тела или одбора за праћење и анализу реализације Програма у свим областима спорта према јасно одређеним мерљивим социјалним, економским и здравственим показатељима. На тај начин би се могли утврдити и пратити позитивни ефекти који се тичу унапређења здравља код деце и младих у односу на њихово учешће у спортским активностима.

Такође, пошто је значај медија у промоцији Програма развоја за спорт веома важан, промоција Програма и стратешких мера у спорту укључиће ширу јавност путем електронских, али и штампаних медија, јер је подршка медија у имплементацији планираних активности веома значајна и неопходна ради обезбеђивања подршке шире заједнице и промоције и популаризације спорта уопште.

ПОВЕЗАНОСТ СА ДРУГИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА

Усклађеност са републичким и покрајинским документима

Програм развоја спорта општине Житиште 2016-2018. године усклађен је са Стратегијом развоја спорта у Републици Србији за период од 2014. до 2018. године.

Такође, Програм развоја спорта и Акциони план општине Житиште у складу су са Нацртом и Планом Стратегије за развој спорта на територији АП Војводине.

Програм развоја спорта је у потпуности у складу са важећим Законом о спорту из 2011.године.

Усклађеност са локалним документима

На локалном нивоу, Програм развоја спорта је усклађен са Стратегијом одрживог развоја Општине Житиште од 2014. до 2020.године.

Акциони план за спровођење Програма развоја спорта општине Житиште за период 2016 - 2018.год.

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
7.1. ШКОЛСКИ СПОРТ /Општи циљ: 7.1.1. Унапређење школског спорта на територији општине Житиште					
Посебан циљ: 7.1.1.1. Побољшани материјално-технички услови за реализацију школског спорта					
Мера: 7.1.1.1.1. Опремање школа функционалним справама и реквизитима према претходно утврђеним приоритетима	Број школских сала које су опремљене	Одлука о висини средстава која се издвајају из буџета ЈЛС	Недовољан број справа и реквизита за извођење наставе физичког васпитања	Школа, ЈЛС, ССОЖ, МОС, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Савез за школски спорт	Буџет и остали видови финансирања
Активност: 7.1.1.1.1.1. Израда анализе стања опремљености справама и реквизитима у школама	Урађена анализа стања опремљености справама и реквизитима	Извештај анализе стања	Недовољан број справа и реквизита за извођење наставе физичког васпитања	Школа, ЈЛС, ССОЖ	Нису потребна средства
Активност: 7.1.1.1.1.2. Израда плана континуираног опремања справама и спортским реквизитима у школама	Израђен план за опремање школа реквизитима и справама	План опремања	Планирана средстава у буџету ЈЛС	Школа, ЈЛС, ССОЖ	Нису потребна средства
Активност: 7.1.1.1.1.3. Континуирано опремање школских сала справама и реквизитима	% опремљених сала	Записник о реализацији опремања	Обезбеђена средства за куповину справа и реквизита, припремљена конкурсна документација за прикупљање средстава из других видова финансирања	Школа, ЈЛС, ССОЖ, МОС, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Савез за школски спорт	Буџет и остали видови финансирања
Посебан циљ: 7.1.1.2. Повећан број спортских секција и других ваннаставних спортских и рекреативних активности у оквиру школског спорта					
Мера: 7.1.1.2.1. Стварање услова за испуњење критеријума да за свако дете/ученика буде обезбеђена минимум једна спортска секција	Укупан број спортских секција које су почеле да функционишу после анкете	Извештај актива наставника	Велика заинтересованост, мотивисаност стручног кадра, довољан број термина за организовање ваннаставних	ЈЛС, Одељење за друштвене делатности, основне школе, предшколска установа, ССОЖ, Савез за школски спорт	Нису потребна средства

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
			активности		
Активност: 7.1.1.2.1.1. Израда анкетног истраживања о интересима и потребама деце у погледу врсте спортских активности којима желе да се баве у школама, као и израда програма на основу добијених резултата анкете	Сprovedено истраживање	Резултат анкете	Обезбеђен репрезентативни узорак	ЈЛС, Одељење за друштвене делатности, основне школе, предшколска установа, ССОЖ, Савез за школски спорт	Нису потребна средства
Активност: 7.1.1.2.1.2. Проширивање понуде спортских секција у школи	Повећан број секција у школама	Извештај из школе	Велика заинтересованост, мотивисаност деце		Нису потребна средства
Активност: 7.1.1.2.1.3. Проширивање понуде спортских активности у предшколским установама	Повећана понуда спортских активности у предшколским установама	Извештај из предшколске установе	Велика заинтересованост, мотивисаност стручног кадра		Нису потребна средства
Активност: 7.1.1.2.1.4. Јачање сарадње школе и спортских организација у циљу унапређења школског спорта	Повећан број реализованих програма и пројеката у сарадњи спортских организација и школа	Извештај савеза за школски спорт са завршних манифестација покрајског и републичког такмичења (број учесника, број медаља)	Довољан број термина за организовање ваннаставних активности		Нису потребна средства
Мера: 7.1.1.2.2. Побољшање квалитета понуде школског спорта	Повећан број школских секција, школа спорта и остварена сарадња школе са спортеким организацијама	Годишњи план рада секција и школа спорта	Стручни кадар, довољан број отворених и затворених спортских објеката, слободни термини у салама	ЈЛС, Одељење за друштвене делатности, основне школе, предшколска установа, ССОЖ, Савез за школски спорт, спортске организације	Буџет и остали видови финансирања

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
Активност: 7.1.1.2.2.1. Подстицање стручног усавршавања наставника физичког васпитања и њихово укључивање у школске спортске секција	Израђен план стручног усавршавања	Извештај школе о броју наставника који су посетили семинаре за обуку и за колико је повећан број секција	Мотивисани наставници, директори школа	ЈЛС, ССОЖ, Савез за школски спорт, школе, актив наставника физичког васпитања	Буџет
Активност: 7.1.1.2.2.2. Организација стручних трибина и семинара на тему школског спорта	Број одржаних трибина и семинара	Годишњи извештај актива наставника о броју одржаних семинара и трибина	Ангажованост ЈЛС и школе		Буџет
Активност: 7.1.1.2.2.3. Сарадња са спортским организацијама	Број спортских организација укључених у програме	Споразум о сарадњи са спортском организацијом	Заинтересованост деце, мотивисан стручни кадар и спортски радници		Буџет
Активност: 7.1.1.2.2.4. Обезбеђивање средстава за стручњаке који ће водити спортске секције и активности за ученике који нису у такмичарском спорту	Обезбеђена финансијска средства	Одлука СО Житиште	Издвојена финансијска средства за стручњаке		Буџет и остали видови финансирања
Активност: 7.1.1.2.2.5. Укључивање већег броја школа у пројекат „Спорт у школе“:	Већи број школа укључен у пројекат „Спорт у школе“	Извештај Савеза за школски спорт Србије о пројекту	Мотивисаност деце и заинтересованост наставника за реализацију пројекта, ангажованост школе око реализације пројекта		Буџет и остали видови финансирања
Посебан циљ: 7.1.1.4. Побољшан стручно педагошки рад и унапређења институционална сарадња у оквиру школског спорта					
Мера: 7.1.1.4.1. Подизање нивоа стручног рада у школском спорту, тако да су испуњени законски и квалитативни услови у погледу потребних стручних квалификација и знања за рад са децом и омладином	Број организованих семинара и трибина, број добијених сертификата	Извештаји актива наставника	Мотивисан стручни кадар са усавршавање, ангажованост релевантних институција	ЈЛС, Школе, ССОЖ, Савез за школски спорт, Актив наставника физ. васпитања	Буџет и остали видови финансирања

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
Активност: 7.1.1.4.1.1. Организација стручних трибина, семинара у циљу едукације наставника разредне наставе, наставника физичког васпитања, секретара спортског савеза и директора школа	Број организованих стручних трибина, семинара на тему школског спорта	Годишњи извештај актива наставника о броју одржаних семинара и трибина	Наставни кадар са додатним референцама	МОС, МПНТР, ПССО, ЗУОВ, ЈЛС, СШСС, Републички завод за спорт, основне школе, ССОЖ	Буџет и остали видови финансирања
Посебан циљ: 7.1.1.6. Медијско праћење и промоција школског спорта у циљу неговања културе спортског понашања, фер плеја, сарадње, толеранције и поштовања различитости на спортским теренима и поред њих					
Мера: 7.1.1.6.1. Унапређење културе спортског понашања, фер плеја, сарадње, толеранције и поштовања различитости код деце и младих на спортским теренима и поред њих	Број едукација спортског понашања на спортским манифестацијама	Записници са спортских манифестација	Недовољно едуковани учесници на спортским манифестацијама	ЈЛС, ССОЖ, школе, спортске организације, Савез за школски спорт, медији	Буџет
Активност: 7.1.1.6.1.1. Укључивање свих релевантних чинилаца школског спорта на локалу у промоцију неговања културе спортског понашања, фер- плеја, сарадње, толеранције и поштовања различитости код деце и младих на спортским теренима и поред њих уз медијско праћење	Број различитих институција, медија и организација који су активно укључени у промоцију вредности спорта	Чланци у штампаним медијима, прилози и репортаже	Заинтересованост свих релевантних чинилаца и њихов ангажман за неговање културе спортског понашања	ЈЛС, ССОЖ, школе, спортске организације, Савез за школски спорт, медији	Буџет
Активност: 7.1.1.6.1.2. Развијање школских процедура које се експлицитно баве спортским понашањем и фер плејом, промовишући праве спортске вредности	Број усвојених школских процедура	Одлуке о усвојеним процедурама	Заинтересованост свих релевантних чинилаца за промовисање правих спортских вредности		
Активност: 7.1.1.6.1.3. Подстицање пуноправног учествовања ученика са инвалидитетом у школском спорту, у различитим улогама (такмичари, судије, техничка лица)	Број укључених ученика са инвалидитетом у школском спорту у различитим улогама	Извештај	Недовољна укљученост ученика са инвалидитетом		
Посебан циљ: 7.1.1.7. Унапређене везе између школа и организација у области спорта и подстакнути програми у спортовима који привлаче децу и омладину на територији општине Житиште					
Мера: 7.1.1.7.1. Подизање нивоа сарадње између школа и организација у области	Успостављање сарадње између школа и	Споразум о сарадњи	Заинтересованост основних школа и	ЈЛС, школе, ССОЖ, Савез за школски спорт,	Буџет

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
спорта у циљу повећања обухвата бављења деце и младих спортским активностима и физичким вежбањем	организација у области спорта		организација у области спорта	Покрајнски секретаријат за спорт и омладину, МОС, спортске организ.	
Активност: 7.1.1.7.1.1. Успостављање сарадње и партнерских односа између школа и организација у области спорта на популаризацији спортских активности и укључивању деце и младих у организоване облике бављења спортом и физичким вежбањем	Број деце и младих који су се укључили у спортске активности у организацијама у области спорта кроз сарадњу тих организација и школа	Извештај са одржаних манифестација	Заинтересованост основних школа и организација у области спорта	ЈЛС, школе, ССОЖ, Савез за школски спорт, Покрајнски секретаријат за спорт и омладину, МОС, спортске организације	Буџет
Активност: 7.1.1.7.1.2. Реализовање програма и пројеката унапређења спортских активности деце и младих у спортовима који их привлаче	Број реализованих програма и пројеката	Извештај о реализованим пројектима	Заинтересованост деце и младих за учешће у програмима и пројектима		
7.2. СПОРТ ЗА СВЕ/ Општи циљ: 7.2.1. ПОВЕЋАН ОБУХВАТ БАВЉЕЊА СПОРТОМ У СВИМ СЕГМЕНТИМА СТАНОВНИШТВА ПОСЕБНО ДЕЦЕ, МЛАДИХ, ЖЕНА, ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И СТАРИХ					
Посебан циљ: 7.2.1.1. Подстакнута и ојачана свест о важности редовне физичке активности					
Мера: 7.2.1.1.1. Медијска промоција редовне физичке активности у функцији здравља	Број медијских промоција	Израђен медијски план за промоцију физичких активности	Недовољна медијска промоција	ЈЛС, ССОЖ, Савез спорт за све, Дом здравља, медији	Буџет
Активност: 7.2.1.1.1.1. Медијска кампања о потреби физичке активности	Број спроведених медијских кампања	Израђен медијски план за промоцију физичке активности	Недовољна медијска промоција	ЈЛС, ССОЖ, Савез спорт за све, Дом здравља, медији	Буџет
Активност: 7.2.1.1.1.2. Покретање портала који повезује владине, невладине и спортске организације које промовишу и организују редовну физичку активност	Број посета портала	Покренут портал	Заинтересованост за покретање портала	ЈЛС, ССОЖ, Савез спорт за све, Дом здравља	Буџет
Посебан циљ: 7.2.1.3. Подстакнуто значајније укључивање јединица локалне самоуправе у финансирању програмских активности из области спортске рекреације и спорта особа са инвалидитетом					
Мера: 7.2.1.3.1. Израда програма развоја рекреативног спорта и спорта особа са инвалидитетом на територији општине	Израђен програм	Одлука о усвајању програма	Заинтересованост грађана и особа са инвалидитетом за	ЈЛС, ССОЖ, Савез спорт за све	Буџет

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
Житиште			рекреативним спортом		
Активност: 7.2.1.3.1.1. Израда анализе стања спортске рекреације и спорта особа са инвалидитетом на територији општине Житиште	Урађена анализа стања	Извештај	Заинтересованост грађана и особа са инвалидитетом за рекреативним спортом	ЈЛС, ССОЖ, Савез спорт за све	Буџет
Активност: 7.2.1.3.1.2. Израда препорука и утврђивање приоритета за функционисање спортске рекреације у оквиру програма развоја спорта	Број израђених препорука	Усвојене препоруке	Заинтересованост грађана и особа са инвалидитетом за рекреативним спортом		
Активност: 7.2.1.3.1.3. Израда препорука и утврђивање приоритета за функционисање спорта особа са инвалидитетом у оквиру програма развоја спорта	Број израђених препорука	Усвојене препоруке	Заинтересованост грађана и особа са инвалидитетом за рекреативним спортом		
Активност: 7.2.1.6.1.4. Ангажовање ЈЛС за потребе израде пројеката и праћења развоја спортске рекреације, посебно младих, жена, старих и особа са инвалидитетом	Број израђених пројеката	Одлука о изради пројеката	Ангажованост ЈЛС		
Посебан циљ: 7.2.1.6. Унапређена сарадња са удружењима и савезима пензионера, спортским покретима трећег доба, невладиним организацијама и гранским спортским савезима ради повећања обухвата и развоја нових облика и садржаја који су намењени старим особама у функцији одржавања здравља, виталности и дигнитета					
Мера: 7.2.1.6.1. Формирање међуресорне координације области здравља, културе, социјалне политике и спорта	Број заједничких манифестација	Извештај са манифестација	Заинтересованост за сарадњу и промоцију рекреативног спорта	ЈЛС, ССОЖ, Дом здравља, КПЗ, удружења пензионера, Савез спорт за све, невладине организације	Буџет
Активност: 7.2.1.6.1.1. Едукација и усавршавање волонтера и спортских стручњака за рад са старим особама	Број едукованих волонтера и спортских стручњака	Листе присутности са едукација	Потреба за усавршавањем	ЈЛС, ССОЖ, Дом здравља, КПЗ, удружења пензионера, Савез спорт за све, невладине орган.	Буџет
Активност: 7.2.1.6.1.2. Подстицање оснивања и рада актива и група за вежбање старих особа при спортским организацијама, спортским друштвима и културно уметничким друштвима	Број основаних актива и реализованих програма	Извештај	Непостојање актива и група		
Активност: 7.2.1.6.1.3. Промотивне акције	Број акција и	Извештај са	Заинтересованост		

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
и манифестације особа трећег доба	манифестација	манифестација	особа трећег доба		
7.3.ВРХУНСКИ И КВАЛИТЕТАН СПОРТ / 7.3.1. Општи циљ: НАСТАВАК ОБЕЗБЕЂИВАЊА УСЛОВА ЗА РАЗВОЈ ВРХУНСКОГ СПОРТА И СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА РАЗВОЈ ПРОФЕСИОНАЛНОГ СПОРТА У ОПШТИНИ ЖИТИШТЕ					
Посебан циљ: 7.3.1.1. Подизање капацитета и даље унапређење стручног рада у области врхунског спорта					
Мера: 7.3.1.1.1. Задржавање талентованих врхунских спортиста	Број талентованих спортиста који наступају за спортске организације	Књиге чланова у спортским организацијама, извештаји спортских организација	Средства одређена у буџету и стручни кадар	ЈЛС, ССОЖ, спортске организације	Буџет
Активност: 7.3.1.1.1.1. Стручно усавршавање и запошљавање високообразованих тренера у односу на спортове од значаја за општину	Број спроведених едукација Број запослених високообразованих тренера	Евиденција тренерске организације	Недовољан број високообразованих тренера, законска обавеза	ЈЛС, ССОЖ, спортске организације	Буџет
Активност: 7.3.1.1.1.2. Праћење спортских резултата носилаца у јуниорском и кадетском узрасту	Листа резултата са јуниорских и кадетских такмичења	Извештај спортских организација	Сарадња са спортским организацијама	ЈЛС, ССОЖ, спортске организације	Буџет
Активност: 7.3.1.1.1.3. Стипендирање врхунских младих спортиста	Број стипендираних спортиста	Одлука о стипендирању	Обезбеђена финансијска средства	ЈЛС, ССОЖ	Буџет
Активност 7.3.1.1.1.4. Организовање годишњих скупова и конференција	Број одржаних годишњих скупова и конференција	Извештај	Недовољан број скупова и конференција	ЈЛС, ССОЖ, спортске организације, грански савези	Буџет
Активност: 7.3.1.1.1.5. Креирање система надзора и рада у спортским организацијама и школама спорта, у погледу ангажмана нестручног кадра	Формирано тело за праћење и контролу рада у спортским организацијама и школама спорта	Извештај радног тела	Недовољан број високообразованих тренера, законска обавеза	ЈЛС, ССОЖ, спортске организације, грански савези	Буџет
Посебан циљ: 7.3.1.2. Стварање услова за одржавање и даље постизање врхунског спортског резултата					
Мера: 7.3.1.2.1. План развоја такмичарског спорта ради постизања врхунских резултата	Усвојен план	Одлука о усвајању	Мотивисани и талентовани спортисти	ЈЛС, ССОЖ, спортске организације	Буџет
Активност: 7.3.1.2.1.1. Утврђивање критеријума за издвајање организација/спортова од посебног значаја за општину	Правилник о критеријумима	Одлука о усвајању правилника	Остварени резултати	ЈЛС, ССОЖ, Спортске организације	Буџет

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
Активност: 7.3.1.2.1.2. Посебни подстицаји и подршка за спортске организације који постижу резултате и раде са млађим категоријама	Одлука о подстицајима спортским организацијама	Усвојена одлука	Обезбеђена средства у буџету	ЈЛС	Буџет
Активност: 7.3.1.2.1.3. Подизање капацитета спортских радника за планирање и управљање пројектима	Број обука	Листе присутности	Спортски радници недовољно едуковани за планирање и управљање пројектима	ЈЛС, ССОЖ, спортске организације	Буџет и други видови финансирања
Мера: 7.3.1.2.2. Подстицање привредних субјеката на већа финансијска улагања у спорту	% улагања привредних субјеката у спорт	Финансијски извештај спортских организација	Недовољно улагање привредних субјеката	ЈЛС, ССОЖ, спортске организације привредни субјекти	Буџет и други видови финансирања
Активност: 7.3.1.2.2.1. Медијска промоција и афирмација потенцијалних донатора за спонзорства различитог типа са циљем развоја друштвено одговорног понашања	Број донација спортским организацијама	Уговор о донаторству	Мали % донација	Спортске организације	Други видови финансирања
7.4. СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА / Општи циљ: 7.4.1. РАЗВИЈЕНА СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА					
Посебан циљ: 7.4.1.1. Успостављена потпуна база података, односно евидентирано и евалуирано постојеће стања спортске инфраструктуре					
Мера: 7.4.1.1.1. Формирање базе података спортских објеката	Број евидентираних спортских објеката	ВЕБ страница ССО Житиште	Непостојање базе	ЈЛС, ССОЖ	Буџет
Активност: 7.4.1.1.1.1. Прикупљање података, евидентирање спортских објеката и ажурирање базе података на годишњем нивоу	База података	Веб страница	Стручан кадар	ЈЛС, ССОЖ	Буџет
Посебан циљ: 7.4.1.2. Системски планирана, реконструисана и изграђена спортска инфраструктура					
Мера 7.4.1.2.1: Развој спортске инфраструктуре	Број изграђених и реконструисаних спортских објеката	База података	Лоше стање и недовољан број спортских објеката	ЈЛС, ССОЖ	Буџет и остали извори финансирања
Активност 7.4.1.2.1.1: Анализа стања спортских објеката	Урађена анализа	Извештај о анализи	Лоше стање и недовољан број спортских објеката	ЈЛС, ССОЖ	Буџет и остали извори финансирања

ЦИЉЕВИ, МЕРЕ, АКТИВНОСТИ	ПОКАЗАТЕЉИ	ИЗВОРИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ	ПРЕТПОСТАВКЕ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	БУЏЕТ ФИН. И ИЗВОРИ ФИН.
Активност 7.4.1.2.1.2: Израда техничке документације за реконструкцију и изградњу спортских објеката	Број израђених техничких документација	Грађевинске дозволе	Лоше стање и недовољан број спортских објеката	ЈЛС, ССОЖ	Буџет и остали извори финансирања
Активност 7.4.1.2.1.3: Изградња и реконструкција спортске инфраструктуре	Број изграђених и реконструисаних спортских објеката	Употребна дозвола	Лоше стање и недовољан број спортских објеката	ЈЛС, ССОЖ	Буџет и остали извори финансирања

Програм развоја спорта и Акциони план у Општини Житиште за период 2016-2018. објавити у „Службеном листу општине Житиште“.

Република Србија
 АП Војводина
 Општина Житиште
 Скупштина општине Житиште
 Број: I -02-37/2015
 Дана: 22. 12. 2015
 Житиште

Председник Скупштине општине Житиште

Зоран Касаловић с.р.

На основу члана 32. тачка 6. Закона о локалној самоуправи (“Службени гласник РС”, бр. 129/2007), члана 42. тачка 4 и 32. Статута општине Житиште (“Службени лист општине Житиште” број:16/2008 и 20/2013) Скупштина општин Житиште на седници одржаној 22. 12. 2015. године, донела је:

З а к љ у ч а к

I У општини Житиште усваја се и доноси Локални акциони план унапређења положаја Рома општине Житиште за период 2015-2020 године.

II Локални акциони план унапређења положаја Рома општине Житиште за период од 2015-2020. године је саставни део овог закључка .

III У „Службеном листу општине Житиште“, објавити Локални акциони план унапређења положаја Рома општине Житиште за период од 2015-2020. године. Закључак објавити у „Службеном листу општине Житиште.

Република Србија
АП Војводина
Општина Житиште
Скупштина општине Житиште
Број: I- 020-32/2015
Дана: 22.12. 2015.
Житиште

Председник Скупштине општине Житиште
Зоран Касаловић с.р.

ОПШТИНА ЖИТИШТЕ
BEGASZENTGYORGY KOZSÉG
COMUNA JIȚIȘTE

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН УНАПРЕЂЕЊА ПОЛОЖАЈА РОМА ОД 2015-2020. ГОДИНЕ ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ

Доношење Локалног акционог плана за Роме за период од 2015. до 2020. године представља даљи корак у правцу стратешког планирања потреба и интереса грађана општине Житиште, чији су Роми значајан део популације и треба да допринесе побољшању положаја и услова живота Рома, кроз партнерство свих друштвених чинилаца.

Локални акциони план се заснива на схватању да Роми не смеју остати на маргинама друштвених збивања, већ им се мора пружити већа подршка и поверење како би постали креатори своје улоге и судбине у друштву. Он представља део напора које локална заједница чини и чиниће у наредном периоду да се улагањем одређених средстава побољша живот ромске популације и сразмерно могућностима умањи јаз који постоји између Рома и осталих припадника друштвене заједнице.

Да би се успело у овим намерама било је нужно приступити изради ЈАП-а за Роме у општини Житиште као документу који је неопходан за несметано приступање фондовима из којих се финансирају разни пројекти како од интересе за саме Роме тако и за ширу заједницу. Надајмо се да ће и убудуће све институције, друштвени и приватни сектори, као и грађани деловати заједно у циљу реализације активности из овог Акционог плана.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ

Митар Вучуревић с.р.

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ

Кључни документ за имплементацију Локалног акционог плана унапређења положаја Рома за период 2015-2020. године Општине Житиште су листе могућих програма, одређивање приоритета и акциони план, који у низу изражених потреба за предстојећи период треба да одреди приоритете, мере и пројекте који ће покренути акцију за приближавањем актуелног стања према оном које је преточено у визију Житишта у будућности.

Овај Локални акциони план унапређења положаја Рома за период 2015-2020. године Општине Житиште је израђен у сарадњи између општине Житиште и њених грађана уз свесрдну подршку НВО Рома Житиште као и других релевантних институција: Регионална канцеларија за ромска питања, Центар за социјални рад, Дом Здравља, три школска центра, НСЗ са подручја општине Житиште. Радну групу чинили су представници општине задужени за привреду и развој, мала и средња предузећа, удружења грађана ромске националности. Носилац процеса израде ЛАП-а била је Општина Ж у сарадњи са Канцеларијом за инклузију Рома општине, Друштвом Рома Житиште и регионалном канцеларијом за Роме. Процес је започет дана 01.12.2014. године и завршен је израдом финалног документа Акционог плана дана 26.06.2015. године.

Током разраде Акционог плана постојала је сагласност око главних питања и начина решавања постојећих проблема.

Током рада на развоју документа, били смо свесни да треба да промовишемо побољшање услова живота у Житишту као и да допринесемо постизању одрживог развоја у Србији и једнаким могућностима за све наше становнике.

Верујемо да добар Акциони план, заједно са Стратегијом одрживог развоја, треба да омогући локалним заједницама да изразе своје потребе и жеље, координира активности између Скупштине и друштвених организација и организација цивилног друштва како би се те потребе задовољиле, и обезбеди праћење и усклађивање напретка.

Акциони план је сегмент дугорочне општинске стратегије за наведени период уз могућност ревизије после одређеног периода. Поједини пројекти су у идејној, почетној фази, неки у фази израђене пројектне документације, а неки у фази израде, односно, потребно је завршити пројекат.

У сваки пројекат је укључена локална самоуправа и имплементирајућа установа уз одговорност свих, укључујући и кориснике услуга.

Тежња пројекта је изградња институција, јачање грађанског друштва, одрживост процеса уз испуњење потреба интересних група.

СТРАТЕШКИ И ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉЕВИ

Дефинисање приоритетне области интервенције (приоритета) представља кључни корак у разради Локалног акционог плана унапређења положаја Рома од 2015. до 2020. године Општине Житиште. Приоритети морају логички да проистекну из визије и дугорочних *циљева*.

Приликом дефинисања приоритета узели смо у обзир обим постојеће подршке и ограничења у ресурсима. Настојали смо да остваримо баланс између приоритета који имају за циљ развијање економске инфраструктуре и развоја људских ресурса и унапређења капацитета.

Приоритети Локалног акционог плана унапређења положаја Рома дефинисани су на основу стратешких циљева Стратегије одрживог развоја, као и укупне ситуационе анализе и предочених потреба заинтересованих страна.

Стратегијом одрживог развоја утврђено је једанаест стратешких циљева који су, ради што успешније имплементације, разрађени у приоритетне циљеве (мере), покривајући све области друштвено – економског живота.

Стратешке циљеве и приоритетне циљеве (мере) који следе не треба додатно оправдавати или рационализовати: они произилазе директно из социо-економске анализе.

У оквиру сваког приоритетног циља дефинисани су и пројекти који произилазе директно из приоритета. Они су дефинисани под утицајем онога у шта заинтересоване стране верују да је оствариво за имплементацију у ближој будућности.

Важно је напоменути да су дефинисани приоритетни циљеви постављени у хоризонталној равни, тако да не постоји међусобна хијерархија приоритета већ имају једнакост у снази.

УВОД

Акциони план за унапређење положаја Рома општине је документ који целовито разматра проблематику Рома и садржи скуп мера и активности разноврсних носилаца, као што су доносиоци политичких одлука, институције, органи, удружења грађана и невладине организације у циљу побољшања положаја живота Рома. У интересу је и локалне заједнице да сви носиоци активности дају пун допринос побољшању друштвеног положаја Рома и њиховом ширем укључивању у све друштене токове.

Са циљем унапређења положаја Рома у општини Житиште, а у складу са препорукама Владе Републике Србије датим у Стратегији за унапређење положаја Рома у Републици Србији, локална самоуправа је у августу 2014. године, покренула процес израде Локалног акционог плана унапређења положаја Рома 2015-2020. године Општине Житиште. Општина је подржала иницијативу Канцеларије за инклузију Рома да се имплементирају национални акциони планови за Роме и Стратегија за унапређење положаја Рома Владе РС на локалном ниову, као и да се изради Локални акциони план за унапређење положаја Рома у општини. Локални акциони план унапређења положаја Рома у општини обухвата области образовања, запошљавања, здравства и становања, културе и информисања, родне равноправности и дискриминације Рома. Локални акциони план за унапређење положаја Рома 2015–2020. године Општине Житиште, као стратешки документ доноси се са циљем унапређења положаја Рома у општини, те унапређења процеса интеграције Рома. Један од суштинских предуслова за унапређивање положаја Рома, управо је побољшање образовног статуса.

Општина је образовала радну групу за израду Локалног акционог плана унапређења положаја Рома Општине Житиште за период од 2015. до 2020. године (ЛАПР) који представља документ сачињен у партнерству са ромским удружењима, регионалном канцеларијом за ромска питања, Центром за социјални рад, Домом Здравља, школама, НСЗ са подручја општине. Радну групу чинили су представници Општине задужени за привреду и развој, мала и средња предузећа, представници Националне службе за запошљавање и удружења грађана ромске националности. Носилац процеса израде ЛАП-а била је Општина у сарадњи са Канцеларијом за инклузију Рома општине, Друштвом Рома Житиште и регионалном канцеларијом за Роме.

Влада Републике Србије је у априлу 2009. године усвојила Стратегију за унапређивање положаја Рома у Републици Србији, која представља основ за унапређење положаја Рома, смањење разлике између ромске популације и осталог становништва, као и идентификовање и примену мера афирмативне акције, нарочито у областима образовања, здравља, запошљавања и становања.

Посебна пажња посвећена је и смањењу сиромаштва, сузбијању дискриминације и побољшању положаја жена, а као основни принцип истакнуто је „укључивање представника ромских заједница у све процесе“.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Република Србија је потписивањем Декларације о Декади Рома у Софији, 02. фебруара 2005. године, изразила своју принципијелну опредељеност према спровођењу мера за унапређење положаја Рома од 2005. до 2015. године, где је област образовања Рома дефинисана као једна од 4 приоритетне. Такође, у процесу придруживања заједници европских народа чија су начела израђена у Националној стратегији земље за приступање Европској унији „одлучније и ефикасније мере ради побољшања положаја Рома“ ће се предузимати ради досезања „одговарајућих стандарда у области становања, здравља, запошљавања, социјалне помоћи и образовања Рома.“

Специфични циљеви које ЛАПР поставља наслањају се и на друге стратешке документе земље и то:

Стратегију за смањење сиромаштва Републике Србије, која кроз свој целокупан текст препознаје Роме као једну од најсиромашнијих категорија становништва, а подизање нивоа образовања Рома игра кључну улогу у борби против сиромаштва.

Национални план за децу у Републици Србији, који у оквиру свог стратешког циља 3 на страни 38 предвиђа „посебне мере за упис, смањење осипања и повећање процента деце која завршавају школу из ромске националности“.

Националну стратегију за младе Републике Србије, у којој се истиче: „Млади Роми упадљиво су мање обухваћени на свим нивоима школовања од њихових вршњака у општој популацији“, стога као један од основних стратешких циљева стратегија себи задаје: „Обезбеђивати остваривање права на једнаке шансе свих младих у друштву, а посебно младих који живе у тешким условима“.

Свој легислативни оквир ЛАПР налази у:

- Универзалној декларацији о правима човека Уједињених нација,
- Оквирној конвенцији за заштиту права националних мањина Савета Европе,
- Препоруци Парламентарне скупштине Савета Европе бр. (2000)4 о образовању Рома у Европи
- Уставу Републике Србије,
- Закону о основама система образовања и васпитања РС,
- Закону о основним школама,
- Закону о средњим школама.

Активности намењене увођењу асистената за образовање Рома у настави из овог акционог плана утемељене су у члану 117. Закона о основама система образовања Републике Србије који предвиђа педагошке асистенте у предшколском и основном образовању.

Генерално, све мере из овог акционог плана које имају карактер тзв. „афирмативних мера“ односно „позитивне дискриминације“ своје легислативно утемељење имају у члану 3. Повеље о људским и мањинским правима која истиче да је „дозвољено привремено увођење посебних мера које су неопходне за остварење равноправности, потребне заштите и напретка за лица или групе лица која се налазе у неједнаком положају“, и у члану 16. Закона о забрани дискриминације.

ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ

Положај

Општина Житиште се налази у средњем Банату, на североистоку Републике Србије. Простире се на површини од 525 км². На југозападу се граничи са градом Зрењанином, на југу са Општином Сечањ, на северозападу са Општином Кикинда, на северу са општином Нова Црња и на истоку са Румунијом.

Седиште општине је у Житишту.

Општина има облик неправилног трапеза. Средишњим делом општине протичу Стари Бегеј и Бегејски канал.

На простору општине се налази 12 катастарских општина са 12 насеља: Житиште, Банатски Двор, Банатско Вишњићево, Банатско Карађорђево, Торак, Нови Итебеј, Равни Тополовац, Српски Итебеј, Торда, Хетин, Честерег и Међа.

Житиште има повољан геосаобраћајни положај захваљујући међународном путу који повезује нашу земљу са Румунијом, односно Зрењанин са Темишваром.

Слика 1: Положај општине Житиште

ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Релјеф

Општина Житиште се највећим делом налази на Итебејској депресији, а мањим на лесној тераси и лесно-пешчаној греди. Итебејска депресија, позната као Итебејска мочвара, има правац пружања северозапад-југоисток у дужини од 47 км, а у правцу запад-исток у дужини од 32 км. Просечна апсолутна висина депресије је 78 м, и најмања је западно од Итебеја. У депресији се издвајају просторна удубљења неправилног облика, четири напуштена меандра Бегеја и издужена лесно-пешчана греда. Пешчано-лесна греда издиже се 3-4 км изнад Итебејске депресије, у њеном северном делу. Пружа се правцем североисток-југозапад. На њој су изграђена насеља Банатски Двор, Честерег и Банатско Карађорђево.

Надморска висина

Општина Житиште се налази у изразито равничарском подручју тако да се читава површина општине налази на око 80м надморске висине.

Клима

Клима је степско-континентална са топлим летима и хладним зимама. Просечна годишња температура у општини је 11,1°C, али су током године присутне значајне температурне осцилације.

Просечна количина годишњих падавина износи 574 мм², и по овом параметру Општина Житиште припада сушним пределима Војводине.

Регион се карактерише израженим ветровима од којих је најчешћи југоисточни (у периоду од новембра до краја априла), а најснажнији северозападни ветар. Услед недостатка шумских површина ветрови су у Житишту значајан узрок ерозије земљишта.

Земљиште

Преовлађујуће земљиште у општини представљају ритска црница и смоница, ливадска црница и чернозем, док се на мањим површинама јављају слатине (табела 1.).

Табела 3: *Структура земљишта у општини Житиште*

Ред.бр.	Назив	Површина, ха	Заступљеност, %
1.	Ритска црница	21.676,06	41,31
2.	Ритска смоница	10.278,43	19,58
3.	Ливадска црница	8.970,33	17,09
4.	Чернозем	8.671,60	16,52
5.	Слатине	2.539,00	4,83

Извор података - *Стратегија одрживог развоја Општине Житиште, 2014-2020. године*

Ритске црнице су преовлађујуће земљиште у општини (41,31% укупне територије општине), при чему доминирају карбонатне (28,53% укупне површине општине) и бескарбонатне ритске црнице (12,78%).

Ритске смонице се налазе углавном у североисточним деловима општине.

Ливадске црнице различитих варијетета су углавном заступљене на лесној тераси, а најзаступљенија је карбонатна ливадска црница.

Слатине су заступљене на 4,83% општинских површина, а најзаступљенија је слатина типа солоњец. Слатине су дефектна земљишта која нису погодна за биљну производњу због штетних соли, апсорбованог натријума и лоших физичких карактеристика.

Генерално посматрано Општина Житиште располаже квалитетним земљишним фондом.

Биодиверзитет

Највећи део територије на лесној тераси и у Итебејској депресији заузимају ораничне површине које се користе за интензивну пољопривредну производњу. Природна вегетација је слабо заступљена и може се срести још једино поред путева и на необрађеним површинама. На лесној тераси се најчешће сусрећу горушица, чичак, зубача, хајдучка трава, булка и камилица, а у Итебејској депресији камилица, љутић и др.

Шуме се простиру на малим површинама/парцелама (мањим од 0,5 ха) изузетно у КО Бегејци и КО Житиште две парцеле од 41 ха и 13 ха, тако да их званична статистика не региструје. Званичан податак са којим се располаже је, међутим, да се у општини налази око 234 ха под шумама.

Посебну вредност општине представља простор између два Бегеја који се налази на УНЕСКО листи међународно значајних влажних станишта која су заштићена по Рамсарској конвенцији.

Рамсарска подручја у Србији представљају резервате природе. Ова влажна подручја представљају центре биолошке разноврсности и станишта разноврсне флоре и фауне, која су од суштинског значаја за опстанак ретких и угрожених врста птица које своја животна станишта налазе крај воде. У пределима поред Бегеја и бара расту врба, топола и трска. У барама се јављају бели и жути локвањ, водени троскот, дрезга итд.

Животињски свет

Животињски свет је заступљен са знатно мање врста. Од дивљачи јављају се срне, зечеви, лисице, куне и ласице. Од пернате дивљачи срећу се фазани, јаребице, препелице, дивље патке, дивље гуске, грлице итд.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

Општина Житиште је богата површинским и подземним водама. Квалитет вода је, међутим, генерално посматрано на ниском нивоу.

Површинске воде

Површинске воде чине Стари Бегеј (каналисана река) и Бегејски канал, баре, мочваре и велики број канала који служе за одводњавање. Стари Бегеј кроз општину пролази у дужини од 28 км, а Бегејски канал у дужини од 25 км (слика 2). Оба речна правца су у прошлости била пловна. Водотоци и канали су у хидротехничком смислу део хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (ДТД).

Квалитет воде Старог Бегеја и Бегејског канала је на ниском нивоу услед загађења која највећим делом стижу из Румуније. Додатни проблем представља бујични карактер ових водотокова који условљава честе поплаве. Оба проблема се могу решити само уз сарадњу са суседном Румунијом, односно обезбеђењем рада бројних акумулација у Румунији и адекватном прерасподелом вода уз пасивне мере заштите као и оптималним управљањем банатским делом хидросистема у случају наилаaska великих вода.

Становништво

Укупан број становника општине Житиште, по попису из 2011. године износи 16.786, што је у односу на 2002. годину пад од 3.613 становника, односно 17,71%. У поређењу са просеком на нивоу АП Војводине (5,67%) и Републике Србије (5,04%), овај пад је драматичан и представља један од кључних проблема општине. (Податак преузет из званичног статистичког годишњака).

Просечна густина насељености износи 38,9 становника/км², што је знатно мање у односу на просек АП Војводине и Републике Србије.

Општину од почетка седамдесетих година прошлог века карактерише негативна стопа природног прираштаја, односно пад стопе наталитета и раст стопе морталитета, тако да се и у наредном периоду очекују слични демографски процеси.

По подацима пописа 2011. године демографски процеси су имали очекиван ток што се из следећих табела може видети.

Табела 4: *Укупно пописана лица, укупан број становника према Пописима 2011. и 2002. и укупан број*

	Укупно пописана	Укупан становника	број	Апсолутни пораст-пад	Укупан број дома-	Укупан број

	лица	2011	2002	2011–2002	ћинстава	станава
Целокупна територија општине Житиште	17 387	16 786	20 399	-3 613	6 386	8 271
Редни број	Насељено место	Укупно пописана лица	Укупан број становника	Лица у иностранству	Укупан број домаћинстава	Укупан број станава
1.	Банатски Двор	1 127	1 097	18	373	484
2.	Банатско Вишњићево	263	248	15	113	174
3.	Банатско Карађорђево	2 126	2 095	30	778	976
4.	Житиште	2 953	2 898	39	1008	1190
5.	Међа	874	831	25	355	511
6.	Нови Итебеј	1 185	1 154	29	448	569
7.	Равни Тополовац	1 185	1 105	52	405	510
8.	Српски Итебеј	2 056	1 961	81	789	1030
9.	Торак	2 386	2 275	101	862	1234
10.	Торда	1 479	1 458	17	549	699
11.	Хетин	545	535	3	237	348
12.	Честерег	1 208	1 129	78	469	546

Извор података: *Билтен: Попис становништва, домаћинстава и станава у Републици Србији 2011. Званична статистика Републике Србије попис 2011 године*

Насеља

Насељено место Житиште од 1960. године има статус општинског центра коме припада 12 насеља (табела 3.). Насеља су збијеног типа.

Табела 5: Број становника у насељима житиштанске општине

Насеља	Година пописа				
	1971	1981	1991	2002	2011
Банатски Двор	1629	1374	1300	1263	1 097
Банатско Вишњићево	577	458	391	384	248
Банатско Карађорђево	3353	2855	2575	2508	2 095
Житиште	2921	3060	3074	3242	2 898
Међа	2047	1636	1403	1155	831
Нови Итебеј	1750	1553	1521	1315	1 154
Равни Тополовац	1817	1656	1445	1352	1 105
Српски Итебеј	4058	3281	2873	2405	1 961
Торак	4817	4289	3700	2850	2 275
Торда	3345	2697	2183	1771	1 458
Хетин	1604	1139	881	763	535
Честерег	1766	1581	1465	1391	1 129

Извор података: Стратегија одрживог развоја општине Житиште 2014- 2020 и званична статистика Републике Србије попис 2011 године.

Највеће место у општини је административни центар Житиште са 2 898 становника. Уз Житиште, значајан број становника имају насеља Торак (2 275), Банатско Карађорђево (2 095) и Српски Итебеј (1961). Са изузетком села Банатско Вишњићево и Хетин, сва насеља у општини Житиште имају преко 1.000 становника.

У насељима Торда, Српски Итебеј и Торак се задржало аутохтоно становништво, док се досељавање током деведесетих година дешавало углавном у Житишту, Равном Тополовцу и Честерегу.

Структура становништва

Просечна старост у општини је 41,7 година, што је за 1,9 година више од војвођанског просека. Само је у насељу Житиште просечна старост испод 39 година, док је у насељима Хетин (46,8) и Банатско Вишњићево (45,8) просечна старост становништва преко 45 година.

Табела 6: *Просечна старост становништва у насељима Житишта*

Насеља	Просечна старост	Удео		
		0-14	15-65	Преко 65

Банатски Двор	39,7	18,3	65,4	16,2
Банатско Вишњићево	45,8	13,5	57,3	28,9
Банатско Карађорђево	42,1	15,6	62,6	21,7
Житиште	38,9	16,2	69,7	14,0
Међа	44,1	16,0	59,9	24,0
Нови Итебеј	40,6	17,9	63,3	17,9
Равни Тополовац	42,4	16,2	62,1	21,3
Српски Итебеј	41,6	15,8	63,6	20,5
Торак	43,0	16,6	60,8	22,0
Торда	41,8	16,8	64,6	18,5
Хетин	46,8	14,2	61,1	24,5
Честерег	41,8	14,6	67,6	17,5
Општина	41,7	16,2	64,0	19,6
Војводина	39,8	15,9	68,2	15,5

Извор података: Стратегија одрживог развоја општине Житиште 2014- 2020 и званична статистика Републике Србије попис 2011 године

Национална структура

Општина Житиште представља мултиетничку средину у којој живе Срби, Мађари, Румуни, Југословени, Црногорци, Македонци, Роми, Бугари, Муслимани, Немци, Албанци, Словаци, Словенци, Чеси, Украјинци...

Од укупног броја становника општине Срби чине око 62%, Мађари око 20%, Румуни око 8,4 и Роми око 5% док су остали у значајно малом уделу, или по броју или по неодређености. Насеља са већинским српским становништвом су Банатско Вишњићево, Банатско Карађорђево, Житиште, Међа, Равни Тополовац, Српски Итебеј, Честерег и Банатски Двор. Насеља са већинским мађарским становништвом су Нови Итебеј, Торда и Хетин, док је у Торку већинско румунско становништво.

Радна способност

У општини Житиште је радно способно лица, од чега 6.656 мушких и 5.593 женских лица.

Табела 7: *Запосленост и незапосленост у општини Житиште*

Година	Процењени број становника на	Запослени	Од тога предузетници и лица која самостално обављају делатност и	Незапослени
--------	------------------------------	-----------	--	-------------

	дан 30.06.		запослени код њих	
2006	19.014	3.210	383	2.973
2007	18.661	3.425	493	2.875
2008	18.307	3.256	479	2.567
2009	18.005	2.881	413	2.444
2010	17.005	2.583	315	2.541
2011	12.249	2.654	320	2.561

Извор података Републички завод за статистику, Одељење у Зрењанину 2014 година.

У општини се бележи пад запослености у периоду 2007-2014. године за 842 особе.

Доминантна делатност је пољопривреда којом се бави 50,8% укупног становништва. Остале битне делатности су прерађивачка индустрија (21,1%) и трговина (7,1%). По структури запослености Житиште се значајно разликује у односу на просек АП Војводине и Републике Србије у којима преовлађује прерађивачка индустрија.

Незапосленост

Према подацима званичне статистике Републике Србије попис 2011 године у Општини Житиште је било 2.561 незапослено лице, што представља преко 10% укупног броја становника, односно преко 20% радно способног становништва општине. Наведени подаци, међутим, нису потпуно тачни с обзиром да је према незваничним подацима број незапослених знатно већи. С друге стране део становништва се води као незапослен, али се у стварности бави пољопривредом.

Највећи број незапослених је старости преко 30 година (око 70%) и има нижу стручну спрему (до IV степена).

Дневне миграције

У дневним миграцијама у Општини Житиште учествује 2.380 лица. Највећи удео (66,2%) представља радно становништво које ради у другом насељу општине (29,7%) или другој општини (36,0%). Други део (33,8%) миграната представљају ученици (28,9%) и студенти (4,4%). Ученици у највећем броју саобраћају ка Зрењанину.

Општина Житиште нема аутобуску станицу, већ се у општини налазе аутобуска стајалишта.

I ОБРАЗОВАЊЕ

Акциони план за унапређење образовног статуса Рома у општини заснован је на резултатима и препорукама истраживања која су обављена од 2010. до 2014. године, анализом стања и потреба Рома везаних за њихово образовање и побољшање квалитета живота у оквиру радне групе за израду Акционог плана.

Пописом становништва званична статистику Републике Србије попис 2011 године, утврђено је да у Војводини живи 42.391 Рома, Највећи део ромског становништва је насељен у ромским енклавама, без основних инфраструктурних услова.

На територији општине Житиште, Роми живе у свим насељеним местима, осим у Банатском Карађорђеви, без видљивих специфичних нехигијенских насеља.

Не постоје званични подаци о образовном статусу одраслих Рома на територији општине.

Према незваничним проценама, преко 90% ромске деце укључено је у систем предшколског и основног школског образовања, а око 70% њих завршава основну школу. Од тог процента средњу школу уписује нешто више од 10%, али исту завршава и стиче образовање III и IV степена незнатан број. У општини, без квалификације, односно без стеченог основног образовања има 167 становника пријављених Националној служби за запошљавање. (покрајина, уназад 5 година)

Ученицима основних школа је обезбеђена бесплатна ужина, школски прибор, књиге и бесплатан превоз до школе које се налазе на територији Зрењанина, као и средства за стипендирање студената Рома. У 2010. години, Општина је успешно реализовала Пројекат који је финансирало Министарство образовања, а односи се на образовну инклузију Рома (ДИЛС Пројекат), којим су обухваћена сва три основна школска центра на територији општине, где је вредност пројекта износила око 35.000 еура. У оквиру пројектних активности образовне инклузије Рома учествовала је и једна ромска невладина организација као директни партнер и друга као сарадник партнер.

Општи подаци

Предшколска установа на територији општине обухвата одељења у 11 насељених места. Укупан број деце који похађају предшколско образовање је око 250. Број деце у предшколским установама се константно смањује.

Основно образовање се одвија у три школска центра, у Житишту, Српском Итебеју и Банатском Карађорђеви.

ОШ „Свети Сава“, осим матичне школе у Житишту, наставу изводи и у издвојеним одељењима у Равном Тополовцу, Торку и Банатском Двору, а настава се осим на српском изводи и на језицима мањина, односно на румунском у Торку и мађарском језику у Банатском Двору.

ОШ „Милош Црњански“ у Српском Итебеју наставу изводи и у издвојеним одељењима у Међи и Хетину, с тим што се настава у Хетину, који је погранично место са малим бројем ученика, одвија до четвртог разреда у мешовитим одељењима. Настава у матичној школи која обухвата Српски и Нови Итебеј се изводи на српском и мађарском језику.

ОШ „Никола Тесла,“ у Банатском Карађорђеви наставу изводи, осим у матичној школи, и у издвојеним одељењима у Честерегу и Торди где се настава одвија на мађарском језику.

Укупан број ученика основних школа износи око 1400. Број деце у школским установама се константно смањује.

У школској 2010/2011. години у Житишту је радило издвојено одељење Гимназије из Зрењанина са 18 ученика. Међутим због незаинтересованости деце и родитеља да деца похађају школу на својој територији, издвојено одељење је затворено.

Табела 6: Број ромске популације на основу пописа из 2011. године и података из школа општине Житиште за 2013-2014 годину.

	Према последњем попису				Подаци из школа 2013. године			
	Укупно (по полу):		Само ромска популација (по полу):		Укупно (по полу):		Само ромска популација (по полу):	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Укупан број становника	8.405	8.381	397	368				
Укупан број деце (младји од 3 год) 0-4	463	411	58	50				
Укупан број деце (3.1 – 6 год) 5-9	536	400	41	36				
Укупан број деце (6 год)								
Укупан број деце (7 - 10 год) 10-14	580	586	51	40				
Укупан број деце (11 – 14 год) 15-19	540	427	35	47				
Укупан број деце (15 – 18 год) 20-24	501	355	31	26				
19 – 24 године 25-29	517	434	27	22				
25 – 34 године 30-34	570	501	34	28				

35 – 64 године	3128	3082	109	99				
65 +	1570	2425	8	15				

Када је у питању основно образовање Рома, потребно је истаћи да је преко 90% Рома у општини обухваћено основним школским образовањем. Основни циљ у овом сегменту образовања јесте побољшање квалитета рада са ромском децом. Остварен је упис ромске деце у мешовита одељења од првог разреда основних школа у општинским местима, а пружа се и подршка у образовању ромске деце која прелазе са разредне на предметну наставу. За реализацију овог посла, сагласно потребама ромске деце, ангажован је ромски педагошки асистент (ТРИ ГОДИНЕ, СКОРО ЧЕТИРИ, САДА НЕ).

Табела 7. Број вртића са бројем деце, бројем деце ромске националности и удаљеност од ромског насеља

Подаци о обухвату деце обавезним образовањем – основна школа. Извор података Водич израђен за општину Житиште 2011 године „ДИПС/РЕФ ПРОЈЕКАТ ОБРАЗОВНА ИНКЛУЗИЈА РОМА“И подаци Школскис центара општине Житиште

Предшколска установа:	Укупан број деце	Укупан број деце ромске националности	Близина ромског насеља (у км)
1. Вртић Житиште	85	3	Нама типичног Ромског насеља
2. Вртић Р. Тополовац	10	2	Нама типичног Ромског насеља
3. Вртић Б.Двор	14	1	Нама типичног Ромског насеља
4. Вртић Честерег	15	1	Нама типичног Ромског насеља
5. Вртић Б.Карађорђево	39	-	Нама типичног Ромског насеља
6. Вртић Торда	31	3	Нама типичног Ромског насеља
7. Вртић Хетин	7	-	Нама типичног Ромског насеља
8. Вртић Међа	7	1	Нама типичног Ромског насеља
9. Вртић С. Итебеј	32	3	Нама типичног Ромског насеља

10. Вртић Н.Итебеј	33	1	Нама типичног Ромског насеља					
11. Вртић Торак	19	4	Нама типичног Ромског насеља					
Укупан број ученика обухваћен основним образовањем у општини Житиште	Подаци из школске 2013/14. г.				Подаци из школске 2010/11. г.			
	Укупно (по полу):		Само ромска деца (по полу):		Индикатор		Само ромска деца (по полу):	
	М	Ž	М	Ž	М	Ž	М	Ž
Врој ученика (I раз.)	46	34	10	6	34	36	4	5
Врој ученика (II раз.)	49	36	13	12	39	43	9	6
Врој ученика (III раз.)	56	35	7	7	44	38	12	7
Врој ученика (IV раз.)	41	44	8	11	48	44	8	8
Врој ученика (V раз.)	36	42	7	6	46	32	8	9
Врој ученика (VI раз.)	39	24	1	3	33	42	4	7
Врој ученика (VII раз.)	31	34	4	1	30	25	1	4
Врој ученика (VIII раз.)	34	41	2	1	27	39	2	-
Укупан број ученика (I –VIII раз.)	332	290	52	47	301	299	48	46

Проблеми и препреке у образовању Рома

Проблем који у значајној мери отежава напредовање ромске деце у школи односи се на предшколски развој ромске деце. Низак материјални, социјални и образовни статус родитеља утиче неповољно на рану когнитивну стимулацију, те ромска деца већ у касном предшколском узрасту почињу да заостају за општом популацијом, имају оскудан фонд општих знања што у значајној мери неповољно утиче на њихов напредак у школи и доводи до заостајања или стагнирања. Представници институција су као најзначајније разлоге за одустајање од школовања препознали неуспешност у школовању, односно вишеструка понављања разреда која доводе до престарелости и престанка обавезе похађања основне школе, немотивисаност, неинформисаност, негативан став према образовању и изостајање подршке породице услед лоше материјалне ситуације, неразвијене хигијенске навике, као и предрасуде према Ромима.

Такође, један део младих Рома, нарочито девојчица, одустаје од школовања услед заснивања ванбрачних, ређе брачних заједница.

Препорука: покретање иницијативе развоја регионалног програма за образовање Рома за занатске профил, чиме се даје допринос оснаживању Ромске заједнице у материјалном и духовном смислу, које је као основни циљ постављено у стратегији смањења сиромаштва Републике Србије, као и мера развоја социјалне заштите.

Спровођење мера за унапређење образовања Рома подразумева обезбеђивање уџбеника, школског прибора, покривање путних трошкова ученика путника, развој програма за оснаживање Рома за запошљавање и samozapoшљавање, програма стипендирања ученика и студената, едукацију и сарадњу са родитељима у циљу праћења успеха деце у школи и друго.

Средства за реализацију акционог плана у периоду од 2015. до 2020. године обезбедиће се у буџету општине, у сарадањи са Канцеларијом за инклузију Рома. Спровођење горепомнутих активности кроз образовни систем заснован на толеранцији и интеркултуралним вредностима треба да допринесе развоју осетљивости професионалне јавности и друштвене заједнице за образовне потребе Рома, а самим тим и за њихову културу и традицију.

Дугорочан циљ: укључивање Рома у образовни систем и обезбеђење континитета у образовању.

Специфични циљеви ЛАП-а су:

Планирање, подршка и укључивање Рома у образовни систем

Материјална и финансијска подршка ромским ученицима у школама

Реализација радионица, семинара и обука наставног кадра

Информисање шире друштвене заједнице о образовању Рома

II ЗАПОШЉАВАЊЕ

Према подацима Националне службе за запошљавање Зренјанин испостава у Житишту око 176 Рома се води на евиденцији незапослених. Највећи део радно способних а незапослених грађана ромске националности ради на сезонским пословима у пољопривреди, као помоћни радници у грађевинарству и на сакупљању секундарних сировина.

Општи циљ Локалног акционог плана за запошљавање Рома у општини је повећан број запослених Рома до краја 2020. године.

Овај документ дефинише правце деловања општине у области унапређења економског положаја Рома, конкретне мере и активности којима би се побољшао садашњи неповољан положај Рома на тржишту рада, као и јасне механизме помоћу којих се може пратити остваривање циљева. ЛАП је заснован на анализи стања положаја Рома у општини која је сачињена у оквиру Радне групе на основу прикупљених података путем округлог стола са представницима владиних и невладиних институција и организација у општини, представницима ромских удружења као и самих Рома (у раду округлог стола учествовали су незапослени, запослени предузетници и млади Роми).

Табела 8. Број незапослених према степену стручне спреме.

Степен стручне спреме		
I	укупно	167
	жене	65
II	укупно	
	жене	
III	укупно	4
	жене	1
IV	укупно	2
	жене	1
V	укупно	
	жене	
VI	укупно	
	жене	
VII-1	укупно	1
	жене	1
VII-2	укупно	
	жене	

Табела 9: Структура незапослених Рома по годинама

Од 15 до 30 година	53	
Од 31 до 41 година	38	
Од 41 до 50 година	42	
Од 51 до 65 година	41	

Када је у питању област запошљавања Рома, приоритете треба усмерити на четири области:

запошљавање Рома и успостављање одрживог и стабилног тренда раста запослености ромске популације,

подршку послодавцима који запошљавају Роме,

програме развоја предузећа и задруга за Роме;

обуке, преквалификације, доквалификације и функционално образовање незапослених Рома

Локални акциони план за запошљавање у општини Житиште, као документ општине доноси се са циљем унапређивања и положаја Рома у општини, те унапређења процеса интеграције Рома. Један од суштинских предуслова за унапређивање положаја Рома, тиме и успешне интеграције, чини управо запошљавање припадника ромске националне заједнице као један од основних предуслова за интеграцију Рома у ширу друштвену заједницу. Овај документ треба да дефинише правце деловања општине у области унапређења економског положаја Рома преко побољшања њиховог радног статуса, као и јасне механизме помоћу којих се може пратити реализација мера које треба да допринесу остварењу овог циља.

Проблеми и препреке у запошљавању Рома

Према мишљењу учесника округлог стола, лоша привредна ситуација у општини (мали број предузећа) и проблеми везани за запошљавање, недостатак образовања и неинформисаност самих Рома, као и „нетолератно друштво“, које се у највећој мери огледа у предрасудама и дискриминацији према ромској популацији, је оно што карактерише ситуацију у општини, али и у држави, док представници институција наглашавају да је са недостатком образовања највише повезан недостатак радних навика и негативан став према раду и запошљавању. Сами Роми сматрају да су већи проблеми у томе што су Роми незаинтересовани и неинформисани, те да из тих разлога не користе и оне шансе које имају. Запослени Роми наглашавају да стално морају да доказују да су стручни за посао, што негде иде у прилог тврдњама представника институција да недовољно познавање прилика на тржишту рада и недостатак радних навика представљају проблеме у процесу запошљавања.

Поред тога, представници институција и невладиних организација наводе да су недостатак континуитета програма који су усмерени на Роме и непостојање правих механизма за интеграцију такође важни узроци неповољног положаја Рома у нашој општини. Ови проблеми огледају се пре свега у недостатку стратешког приступа решавању проблема Рома, па тиме и запошљавања, али и недостатку капацитета (финансијских пре свега, као и специфичних знања и вештина за прикупљање средстава и писање пројеката) да се континуирано ради на овом проблему.

Препоруке за унапређивање положаја Рома у области запошљавања могу се сврстати у четири области:

побољшање услова за запошљавање Рома у виду додатних обука, преквалификације и доквалификације као шанса како за побољшање услова за запошљавање, тако и за развој предузетништва код Рома. Роми наводе да је поред бесплатних курсева често неопходно обезбедити и средства за путне трошкове, јер је недостатак средстава чест узрок непохађања истих, чак и када су обуке бесплатне.

побољшање услова за развој предузетништва код Рома у смислу обезбеђивања подстицајних средстава, субвенција за послодавце, посебно подстицаје послодавцима приликом запошљавања Рома, смањити одређене доприносе и порезе које плаћају послодавци, мотивисати Роме за укључивање у програме активне политике запошљавања.

информисање Рома - унапредити информисање Рома о радним обавезама и Закону о раду.

смањење дискриминације и предрасуда према Ромима у смислу повећања значаја и улоге Координатора за ромска питања, односно, треба обезбедити већу координацију и бољи проток информација између ромске популације и доносиоца одлука.

Сами Роми и ромске невладине организације требали би да активније учествују у решавању проблема незапослености Рома.

Дугорочан циљ: повећање запослености код Рома и Ромкиња и повећање конкуретности на тржишту рада.

Специфични циљеви:

Унапређивање предузетништва код Рома и Ромкиња спровођењем субвенција кроз програме за samozapoшљавање и ново запошљавање

Креирање и спровођење посебних програма обука за стручно оспособљавање Рома и Ромкиња за дефицитарна занимања

Организовање и укључивање незапослених Рома и Ромкиња у програме јавних радова

III ЗДРАВЉЕ, СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА, СТАНОВАЊЕ, ЕКОЛОГИЈА И ОЧУВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Здравље

Делатност примарне здравствене заштите у општини обавља Дом здравља. Ниво примарне здравствене заштите има за циљ континуирани рад на превенцији болести у свим областима медицине. Здравствене службе које делују у оквиру Дома здравља својим активностима подмирују разнолике потребе популационих групација становништва, како превентивних, тако и куративних мера примарне здравствене заштите и стоматологије.

Кад је реч о ромској популацији, евидентна је потреба за здравствену едукацију не само Рома, него целокупног становништва. Такође је утврђена потреба подршке и сарадње са Центром за социјални рад ради пружања помоћи плаћања лекова. Одређена запажања указују на неопходност организовања групне едукације пацијената везане за посебна стања као што су висок крвни притисак, дијабетес и сл. У наредном периоду потребно је извршити здравствену контролу становништва ангажовањем тимова стоматолошке и гинеколошке службе. Као недостаци у раду здравствене службе евидентирани су кратак рад лекара, у неким насељима, затим оптерећење медицинских сестара како по питању посла тако и радом са пацијентима.

Може се закључити да у наредном периоду по питању здравствене заштите акценат треба дати превентивним мерама здравствене заштите становништва, едукацији становништва по питању очувања здравља, сређивању здравствене картотеке, уписа и попуне података у здравствене књижице и оптимално коришћења расположивих ресурса по питању стручног медицинског кадра, лекара и медицинских сестара уз јачу финансијску подршку Локалне самоуправе, Месне заједнице, Министарства здравља, Канцеларију за инклузију Рома и Донаторе.

У наредном периоду потребно је да едукативним радионицама обухватимо подједнак број младих Ромкиња и Рома на територији општине.

Кроз едукативне радионице информишу се млади, као и припадници ромске популације, шта је ХИВ инфекција, како се преноси, како се могу заштити, где се могу бесплатно саветовати и тестирати на ХИВ. Учесницима се, такође, деле и средства превенције од полних болести.

Социјална заштита

Социјална заштита Рома на подручју општине перманентно се пружа и одвија преко Центра за социјални рад. Овај вид заштите становника путем пружања различитих облика социјалне заштите односи се сваке године на више стотина корисника од којих су преко 50% Роми. Запажена је потреба предузимања низа активности у правцу оснаживања ромске популације како би уз подршку локалне заједнице сами могли да решавају разне проблеме са којима се сусрећу у животу на бржи, ефикаснији и јефтинији начин. То је сигурно процес који траје и који

ће увек изнова добијати нове облике и садржаје кроз напоре, пре свега локалне заједнице, да се побољша живот Рома па тиме и читаве заједнице.

Велико ограничење у формулисању и планирању активности на интеграцији Рома представља то што не постоје прецизни подаци о броју и структури Рома, о степену њихове угрожености, односно о њиховом имовинском, и здравственом статусу, као и о другим значајним показатељима. Ромска популација није хомогена у смислу потреба за друштвеном интервенцијом, па су ове потребе условљене степеном образовања, старосном структуром, здравственим стањем, полом, бројем деце и многим другим факторима.

Конкретне мере помоћи огледале би се у већој и богатијој понуди материјалне помоћи у виду пакета, нарочито током зимског периода када има мање привремено-повремених послова. Корисно и неопходно је осмислити стратегију побољшања услова становања најугроженијих Рома доделом грађевинског материјала што је у протеклом периоду и чињено.

Усвајање посебне методологије за израду „социјалне карте“ ромске заједнице, при чему истраживања треба обављати на локалном нивоу како би се дефинисале социјалне потребе ромских заједница, идентификовале одговарајуће услуге социјалне заштите и улоге свих могућих актера. Обезбеђивања активног учешће Рома у свим програмима који се на њих односе. Ове активности треба појачати и интензивирати јер представљају свеукупно најбољи вид помоћи овом становништву, нормално зависно од материјалних могућности.

Према подацима из локалне самоуправе 22% деце ромске популације прима дечији додатак укупног броја прималаца дечијег додатка, док 29 породица прима родитељски додатак. Процењујемо да у ромској популацији општине има око 140 корисника пензија које су Роми стекли радећи у предузећима у нашој општини а мање у иностранству (Немачкој и Аустрији). Подаци по националној припадности за примаоце материјалног обезбеђења породице (МОП) не постоје.

Становање

Представници локалне самоуправе и Канцеларије за инклузију Рома организовали су Округле столове, у разговорима који су тада представници млађе, средње и старије генерације Рома и Ромкиња искористили прилику да јавно износе своја мишљења, ставове као и погледе на организацију живота и проблеме са којима се свакодневно сусрећу. Истакли су своје незадовољство према немару друштвене заједнице кад је у питању основна комунална инфраструктура у појединим кућама где живе сиромашни Роми, а као неке од проблема навели су загађења површинских вода, непостојање атмосферске и фекалне канализације, немогућност прикључка електричне енергије, недостатак средстава за измиривање комуналних услуга и многе друге.

Затражено је постављање контејнера за смеће и изражена спремност за предузимање активности ради уређења животне средине и шире кроз уређење зелених површина и садњу дрвећа.

Доста сиромашних ромских породица живи на ободима села поред неуређених дивљих депонија и бара. Примарни извор зараде је рециклажа, што нажалост доводи до загађења и нагомилавања смећа у дворишном простору стамбених јединица, као и у околини.

Локална самоуправа врло често је принуђена да уклања смеће које настаје и немаром самих власника стамбених јединица.

Последњих година уложена су значајна средства из буџета општине за развој инфраструктуре, извршена је поправка кућа Ромима који нису живели у неадекватним стамбеним условима, и уз велику стручну помоћ и сарадњу пружену од стране Центра за социјални рад обезбеђене су једнократне помоћи за најугроженије припаднике ромске националности

Екологија – очување животне средине

Највећи притисци на животну средину долазе од стране интензивне пољопривреде и прерађивачке индустрије, од којих, директно или индиректно, већи део становништва (процене кажу око 80%) остварује своју егзистенцију. Постоји организовано сузбијање амброзије и других коровских биљака на јавним зеленим површинама. Потенцијал општине се огледа и у значајном присуству подземних геотермалних вода, које су апсолутно неискоришћене као обновљив извор енергије.

Неизоставно је споменути људски фактор као загађивача животне средине. Неопходна је много већа сензибилност свих структура друштва почев од предшколских установа основних и средњих школа, Дома здравља, Центра за социјални рад, свих запослених у њима као и свих грађана општине појединачно ради промене односа према природи и њиховог утицаја на исту. Мора паралелно да се одвија неговање радних и културних навика не само Рома већ и осталог становништва. У напред наведеним оквирима одвијају се и активности у правцу очувања животне средине у којој егзистирамо.

Када је у питању квалитет пијаће воде у општини, она је истог квалитета као и у другим деловима насељених места. У питању су неповољне физичке-хемијске карактеристике воде које се тичу боје, повећане мутноће, повишене концентрације гвожђа, мангана, амонијака, нитрита, органских материја и понегде арсена.

Већ дуги низ година у општини се улажу напори на побољшању квалитета водоснабдевања.

У савременим условима јавља се и потреба рационалног коришћења водних ресурса на начин да се вода најчешће користи за пиће а остале количине за наводњавање или као техничка вода за друге потребе.

У свету насталих еколошких промена нужно се јавља потреба реконструкције постојећих колектора како би систем могао да прихвати што већи проценат нагомиланих вода услед јаких киша, високог нивоа подземних вода. Од посебног значаја је изградња атмосферске канализације, као што је већ наведено и увођење фекалне канализације ради одвођења отпадних вода.

Решавање проблема одвода фекалних вода, што сигурно треба да доведе до здравије животне средине, треба очекивати изградњом пречистача за пречишћавање отпадних вода коју локална самоуправа намерава спровесту у народном временском периоду.

Посебан проблем заштите животне средине на територији општине представља депонија чврстог отпада. Неопходно је пронаћи средства за санацију приступног коловоза до депоније као и предузети мере за ограђивање постојеће депоније како би се последице ширења евентуалне заразе свеле на минимум. .

Дугорочан циљ: Унапређење здравственог стања и услова живота и становања Рома у општини.

Специфични циљеви:

Повећање нивоа знања о значају лечења и значају превентивне контроле здравља

Побољшање доступности здравствене заштите

Повећање остваривања основних права социјалне заштите

Повећање нивоа знања о значају безбедног и хигијенског становања

IV КУЛТУРА И ИНФОРМИСАЊЕ, РОДНА РАВНОПРАВНОСТ И ДИСКРИМИНАЦИЈА

Култура и информисање

Неговање традиције и културе Рома је потреба Рома да задовоље и очувају обичаје и традицију. Сматрајући ову област од великог значаја треба остваривати услове како би се активно укључили у спровођењу културе у свим видовима њеног испољавања. У циљу реализације овог задатка треба преузети следеће активности:

Омогућити им да стичу знања и искуства о себи и другим људима у нормама понашања и опхођења у окружењу.

Омогућити им да упознају карактеристике локалне заједнице, традиционалне вредности и обичаје како своје тако и других народности.

Организовањем манифестације са елементима културних достигнућа Рома у својој средини развиће се пријатељски и сараднички односи.

Организовањем фолклорне, драмске и музичке секције унапредиће се међусобни односи Рома.

Роми општине живе на овим просторима више стотина година имају своју културу, традицију, обичаје игре и песме који заслужују већу медијску пажњу и шири информатички простор. Традиционалним играма и песмама Роми могу само афирмативно да допринесу спознаји о вредностима њихове културе, постичу очување и унапређење идентитета ове етничке групе. На бројним манифестацијама посебно су се истакли млади Роми приказујући свој непресушни таленат који заслужује подршку друштвене заједнице.

Културна уметничка друштва треба ојачати и оснажити потребном опремом и средствима за несметан континуирани рад. Свакако има места афирмације и музичког стваралаштва кроз обуку у вештини свирања на гудачко-музичким инструментима где би се њихов таленат могао искористити на ширем плану. Институције културе и у будуће требају више бити прилагођене потребама и интересима ромске тако и неромске популације у циљу упознавања са садржајима обичаја и културе Рома. Ове активности би требале да имају пуну подршку институција културе општине. У наредном периоду у циљу бољег информисања грађана треба омогућити ширу медијску презентацију живота Рома са ових простора. То би се могло постићи једночасовним информацијама током недеље локалним радио станицама.

У општини постоји традиција добрих односа између Рома и већинског становништва и пружања подршке ромској заједници од стране локалне самоуправе. У општини формиран је међунационални савет у чији рад су укључени представници ромске популације.

Општина сваке године опредељује значајна буџетска средства Канцеларији за инклузију рома на основу програма који доставља и који је намењен активностима за унапређења положаја Рома. Општина је издвајала значајна средства намењена реализацији пројеката пре свега у области инфраструктуре у насељу Рома.

Родна равноправност

Приступање Републике Србије европској иницијативи, Декади инклузије Рома започиње и озбиљно бављење проблемима ромске националне мањине као и изналагање начина за превазилажење ових проблема. Овој тежњи доприносе стратешка документа усвојена од стране Владе Р Србије, Стратегија за унапређивање положаја Рома у Србији и Акциони план за њену имплементацију. Женско питање у оквиру Декаде покренуто је од стране Ромске женске мреже Србије, а чланице Декаде су га уврстиле у цроас цатинг тему, уз сузбијање дискриминације и смањивање сиромаштва. Реакције на притисак вршен од стране ромских женских НВО нису

изостале, тако да је Србија једина, која за сада, има мере и активности у Акционом плану које се директно односе на положај Ромкиња. Истовремено, са радом на нацрту националног Акционог плана за унапређење положаја жена у Србији, 2005. године, који је прерастао у националну Стратегију за унапређење положаја жена и унапређење родне равноправности у Србији 2008-14, питање родне равноправности стављено је на агенду државних институција много чешће него раније.

Општина Житиште, као и жене Ромске националности учествовале су у оснивању прве женске Ромске мреже у Србији. Врло су активне у раду НВО организација као и прекограничне регионалне Ромске канцеларије са Румунијом основане 2012 године.

Дискриминација

Србија има низ прописа о забрани дискриминације и заштити људских права, ратификовала је кључне међународне споразуме и конвенције, а пошто јој је циљ да се интегрише у ЕУ тежи да испуни европске стандарде на том плану. Међутим, изазов представља примена закона, отклањање неких основних препрека, попут неприступачности објеката у случају особа за инвалидитетом, и успостављање добрих пракси, често услед недостатка новца.

Дискриминација је неоправдано прављење разлике или неједнако поступање према особи или групи на отворен или прикривен начин на основу стварних или претпостављених личних својстава. То укључује недопуштено и неоправдано разликовање, искључивање, ограничавање или давање првенства, односно поступања којима се крши принцип равноправности или права и слободе појединаца.

Систем заштите од дискриминације, који је заокружен увођењем институције повереника за равноправност, грађен је више година, уз отпор у конзервативном делу јавности и политичком спектру. То најбоље илуструју контровезе које су пратиле доношење Крвоног Закона о забрани дискриминације 2009.

У извештају Европске комисије о напретку из 2013. наводи се да се мора обезбедити доследна примена правног оквира за заштиту мањина широм Србије, посебно у области образовања, језика, приступа медијима и верској служби на језицима мањина. Посебну пажњу треба посветити "активној заштити медија, активиста за људска права и других рањивих група, укључујући Роме, ЛГБТ особе, од напада радикалних група", наводи се у извештају.

У општини Житиште на основу известја надлежних служби као и информација из ПУ Житиште није било кршења права и пријава. У разговору са школама и децом из школа како ромске тако и друге националности може се осетити нота нетрпељивости која је по рецима психолога из школа више заснована на економској разноликости и социјалним разликама породица него на националној основи. С обзиром да деца из имућнијих ромских породица се без проблема укључују у све друштвене форме живота. НВО Рома такође су изавиле да нема значајних расних нетрпељивости као ни дискриминације у другим областима живота. Осећају се социјалне разлике углавном због недостатка посла и немаштине.

Важну улогу у борби против дискриминације и промовисању људских права и права мањина има невладин сектор. Најчешће је управо тај део цивилног друштва "највидљивији" у јавности.

Невладине организације имале су активну улогу у успостављању законског оквира против дискриминације.

Коалицију против дискриминације чине Центар за унапређивање правних студија, Сивил рајт дифендерс (Цивил Ригхтс Дефендерс), Лабрис, Мрежа одбора за људска права (ЦРИС нетворк), Удружење студената са хендикепом, Гејтен ЛГБТ (Гаутен ЛГБТ), Праксис (ПРАХИС) и Регионални центар за мањине.

И друге невладине организације које се баве заштитом људских права активне су у борби против дискриминације, попут Београдског центра за људска права и Комитета правника за људска права.

У општини Житиште постоје две НВО Рома једна са средиштем у Житишту и друга са средиштем у Торку.

Дугорочан циљ: Унапређење културе, информисања, родне равноправности и дискриминације Рома у општини Житиште

Специфични циљеви:

1. Пропагирање ромске културе и традиције
2. Повећање Информисања ромске популације о разним актуелним питањима.
3. Препознавање дискриминације и стварање начина за адекватно решавање проблема средине, толеранције, социјализације маргинализованих група
4. Спречавање дискриминације.
5. Покретање тема равноправности полова и родова у ромској популацији.

ПЛАН ПРОМОЦИЈЕ ЛАПР-А

Након израде Локалног акционог плана промовисаће се његов садржај. Постоје разни начини промоције али чланови радних група су изабрали промоцију кроз медије, састанцима у самим институцијама и организацијама које су значајне и релевантне за успешну имплементацију документа.

ПРОМОЦИЈА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ће се одвијати кроз:

- Постављање документа у електронској форми на сајт општине.
- Јавне дискусије у електронским и штампаним медијима.
- Округли столови, трибине и кампање са циљем подизања свести јавности о значају локалног акционог плана.

Имплементација ЛАПР-а

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, средствима АПВ секретаријата за рад запошљавање и равноправност полова.

Механизми за примену, праћење и оцењивање ЛАПР-а

Механизми за примену Локалног акционог плана за унапређивање положаја Рома у општини представљају локалне структуре, сет механизма и процедура уз које ће се осигурати успешно спровођење ЛАПР-а. У оквиру локалних структура, разликују се:

Структуре за управљање процесом имплементације ЛАПР-а и

Структуре које су оперативне и носе имплементацију ЛАПР-а.

Структуре за управљање процесом имплементације Скупштина општине Локалног акционог плана унапређења положаја Рома од 2015-2020. године Општине

Председник општине,

Радне групе за имплементацију ЈАПР-а.

Скраћенице

ЛАП- Локални акциони План

ЈАПР- Локални акциони План Рома

РС –Република Србија

ЈАПОР- Локални акциони План образовања Рома

НВОР - Невладине организација Рома

ПУ- Полициска управа

Тим за израду Локалног акционог плана унапређења положаја Рома од 2015-2020. године Општине Житиште на основу решења бр. П-401 -142/2014 од 30.11.2014 год.

Координатор пројекта:

Снежана Лакић.

Чланови тима:

Славица Михаић.

Олгица Најерица.

Слободанка Радојчић

Светлана Миленковић.

Милоје Илић

Вукица Трновац.

Свјетлана Марковић

Славица Мрђа

Тим за мониторинг и еволуацију:

Јелена Травар Миљевић

Снежана Вучуревић

Маја Грујић

Драгана Петковић

Робертина Вукелић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Израда Локалног акционог плана за унапређење положаја Рома је у интересу локалне заједнице ради доприноса побољшању положаја Рома, као и у њиховом ширем укључивању у све друштвене токове. Овај документ такође има за циљ да бројне проблеме у вези са лошим положајем припадника ромске заједнице системски решава. Акциони план се израђује у складу са Националном стратегијом за унапређивање положаја Рома (коју је усвојила Влада Републике Србије) и програмом „Декада Рома 2005–2015“. Овај документ се такође ослања на Стратегију одрживог развоја општине Житиште.

Декада за инклузију Рома 2005-2015 је међународна иницијатива, прва те врсте, у оквиру које су се владе Централне и Југоисточне Европе обавезале да, у регионалним оквирима, делују на унапређивању социјално-економског статуса и инклузији Рома.

Циљеви Декаде су смањивање неприхватљивих разлика између Рома и осталог дела друштва кроз израду и спровођење националних акционих планова у областима образовања, становања, здравства и запошљавања. Поред наведених приоритетних области Декаде посебна пажња посвећује се и сузбијању дискриминације, смањивању сиромаштва и побољшању положаја жена.

У Декаду Рома укључено је девет земаља региона – Бугарска, Мађарска, Македонија, Румунија, Словачка, Србија, Хрватска, Чешка и Црна Гора. Ово су земље са великим ромским заједницама, које углавном живе у лошим економским и социјалним условима. Све земље учеснице Декаде усвојиле су националне планове рада, у којима су одређени циљеви и индикатори за сваку од приоритетних области

Правни оквир,

- Стратегија за унапређивање положаја Рома у Републици Србији
- Национални акциони план за спровођење стратегије за унапређивање положаја Рома у Републици Србији
- Стратегија за побољшање положаја жена и унапредјивање родне равноправности у Републици Србији и пратећи акциони план
- Стратегија за смањење сиромаштва у Србији
- План придруживања ЕУ
- Миленијумски циљеви развоја
- Закон о заштити права и слобода националних мањина
- Закон о Равноправности полова
- Закон о забрани дискриминације
- Закон о националним саветима националних мањина
- Статут општине Житиште
- Стратегија Одрживог Развоја Општине Житиште 2014-2020

С обзиром да реална оцена данашњег стања како у свету тако и у Републици Србији показује да су жене изложене дискриминацији у различитим и многим областима свакодневног живота, дискриминација жена је препозната као политички неприхватљива, економски неисплатива и законски санкционисана. Равноправност полова је постао један од основних елемената у реформским процесима.

Из перспективе живота и права Ромкиња које су умногоме жртве двоструке дискриминације, сви показатељи указују да је њихов положај много тежи и компликованији. Положај Ромкиња одликују све карактеристике типично подређеног положаја жена. Поред тога ромска заједница има неке дистинктивне црте које произилазе из особености ове етничке културе, као и из тога што је то маргинализована социјална група. Најугроженија категорија у оквиру ромске заједнице јесу жене, затим старе жене, младе мајке и деца. Самим тим су, особито у периоду транзиције, нарочито изложене ризику од сиромаштва, занемаривања сопственог здравља односно остваривања права на здравствену заштиту, трговини људима, пре свега женама. Изложене су дискриминацији приликом запошљавања и учешћа у јавном и политичком животу али и у доступности укључивања у систем образовања.

Израђен локални акциони план за Роме једини је услов за аплицирање ка донатору за добијање новчаних средстава, одређеним предлогом пројекта у циљу смањења угрожености и побољшања положаја Рома.

Пројекат суфинансиран од Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова И Локалне самоуправа Житиште. Потребна средства за реализацију плана биће предвиђена делом из буџета општине Житиште, делом од донација као и пројеката које финансира Република Србија, покрајина Војводине, РУ фондови и остали. Радне групе именоване од стране председника општине *Тим за израду Локалног акционог плана унапређења положаја Рома од 2015-2020. године Општине Житиште на основу решења бр. III-401 - 142/2014 од 30.11.2014 год. дале су предлог рационалних И конкретнијих мера за унапређење положаја припадника ромске националности И све то дефинисале у овом акционом плану.*

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА РОМА ОПШТИНЕ ЗА ПЕРИОД 2015- 2020 године

Табела 1. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА РОМА

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок/ извори финансирања
1. Планирање, подршка и укључивање Рома у образовни систем-	1. 1. Израда базе података са свим релевантним подацима из области образовања о ромској популацији на територији општине	-прикупити и ажурирати податке - израдити софтвер	- Формирана база података - Извештај о постојећем стању	Ромска удружења Канцеларија за инклузију рома Школска управа	Радна група за израду и имплементацију ЛАП-а	8 месеци 100.000 динара
	1.2. Укључивање што већег броја ромске деце у систем предшколског образовања, општини	-Организовати информативне састанке у ромским насељима о целодневним програмима -Подршка ромским асистентима	-Број одржаних састанака -Број информисаних породица	Педагошки ромски асистенти Канцеларија за инклузију Рома Педагози, васпитачи	Предшколска установа	5 месеца 50.000 динара
	1.3. Писање индивидуалних васпитно-образовних планова као и планирање активности за унапређивање васпитања и образовања ромске деце у оквиру годишњих планова	-Организовати обуке подршка стручним кадровима при предшколској установи за писање планова	-Број учесника обука	Министарство просвете Ромска удружења Канцеларија за инклузију рома Школска управа	Предшколска управа	250.000 динара
	1.4. Ангажовање ромских асистената - Подстицај социјалном и језичком развоју у предшколском периоду	Подршка ученицима ромске националности	Урађен оперативни и месечни план рада	Покрајински секретаријат за образовање Општина	Министарство просвете Општина Школска управа	300.000

	1.5.Стварање услова за отварање група за пријем млађе деце обезбеђивањем простора и средстава за опремање простора и стручног кадра	Обезбедити простор и опремити	Створени услови за рад	Покрајински секретаријат за образовање Школска управа Локална самоуправа	Радна група за имплементацију ЛАП-а	300.000 динара
	1.6.Психо-социјална помоћ деци са посебним потребама	Прикупљање података	Организација хуманитарних акција	Педагог, Педагошки асистент, Директор, Локална самоуправа, Министарство образовања Покрајински секретаријат за образовање	Школска управа Радна група за имплементацију ЛАП-а	300.000 динара
	1.7.Подршка талентованој ромској деци кроз стипендирање и награђивање	Информисати Роме о спровођењу конкурса Организовати конкурс Доделити награде	Број награђене талентоване ромске деце	Локална самоуправа Покрајински секретаријат за образовање	Радна група за имплементацију ЛАП-а	500.000 динара
	1.8.Укључивање Рома у савете родитеља у школама као и у Одборе основних и средњих школа како би учествовали у доношењу одлука	Избор родитеља у савет школе	Присуство изабраног састанцима Савета	Савет родитеља	Директор ОШ	
2. Материјална и финансијска подршка ромским ученицима	2.1. Обезбедити бесплатно за сиромашну ромску децу: боравак деце у целодневним и полудневним предшколским групама, ужину за предшколску и школску децу, уџбенике и школски прибор, материјалну	Прикупљање података, Организовање хуманитарне помоћи	Обезбеђена новчана средства	Локална самоуправа Школска управа Невладине организације	Радна група за имплементацију ЛАП-а, Канцеларија за инклузију Рома	Континуирано - сваке године 1.100.000 динара

	помоћ					
	2.2. Описмењавање младих који су напустили основну школу (верификација једне основне школе) - ванредно завршавање основних школа - омогућити им наставак школовања (завршавања стручних курсева, обука за рад)	Прикупити податке о заинтересованим Ромима, Организовати ванредно завршавање основног образовања или стручних курсева	Формирана база података Број полазника	Канцеларија за инклузију Рома Локална самоуправа	Радна група за имплементацију ЛАП-а	5 месеци 500.000 динара
3.Подршка образовању ромским средњошколцима	Обезбедити смештај у ученичке домове и месечне карте за ђаке који путују	Организовати конкурс и обезбедити смештај	Број пријављених средњошколаца	Локална самоуправа Школска управа	Радна група за имплементацију ЛАП-а	Током имплементације ЛАП-а 500.000
4.Организовање радионица, семинара и обука	4.1.Обука постојећег наставног васпитног и наставног кадра за сарадњу са ромским породицама и рад са ромском децом	Организовати информативне састанке у школама	Број одржаних састанака	Ромски асистенти Школска управа	Радна група	2 месеца 100.000 динара
	4.2.Радионице са децом о понашању и значају образовања	Анимирати што већи број ромске деце Организовати радионице на месечном нивоу (3 радионице у сваком семестру-полугодишту)	Број одржаних радионица	Ромски асистенти Школска управа	Канцеларија за инклузију рома, Школска управа Радна група за имплементацију ЛАП-а	Током имплементације ЛАП-а 300.000
	4.3.Подршка девојчицама у	Организовати информативне	Број информисаних	Ромски асистент Школска управа	Канцеларија за инклузију рома,	Током имплементације

	школовању: - информативне радионице о већој прихваћености и мањем отпору према образовању	састанке у ромском насељу Организовати радионице једном месечном током шест месеци годишње (3 у сваком семестру)	породица Број одржаних радионица		Школска управа Радна група за имплементацију ЛАП-а	300.000
	4.3 Радионице о подизању свести родитеља о важности образовања	Организовање радионица, едукативних састанака -Две радионице годишње у оба ромска насеља	Број радионица и састанака	Ромски асистент Школска управа Локална самоуправа	Канцеларија за инклузију рома, Школска управа Радна група за имплементацију ЛАП-а	Током имплементације 100.000 динара
	4.4.Организовање наставе ромског језика са елементима националне културе	Анкетирање родитеља о потреби изучавања ромског језика Организовање наставе за све заинтересоване на месечном нивоу	Изјава родитеља Број часова	Покрајински секретаријат Школска управа Канцеларија за инклузију Рома РЕФ – Ромски образовни фонд	Радна група Школска управа	Перманентно 500.000 динара
5. Конкурси за спровођење мера ЛАП намењени невладиним организацијама	Организовање конкурса и одабир пројеката	Имплементација општинских конкурса минимум једном годишње.	Реализован конкурс. Број одобрених пројеката Извештаји о реализацији пројеката	Радна група за имплементацију ЛАП-а	Одељење за друштвене делатности	100.000 динара за потребе реализације конкурса
6.Односи са јавношћу	Редовно информисати јавност током имплементације ЛАП-а	Организовати минимум једном годишње конференције за штампу, Објављивати једном у 3 месеца чланке у локалном листу, и на локалним радио и ТВ станицама, Објављивати ажурно	Локални медији	Координатор за ромска питања Протокол и информисање општинске управе	Радно тело Скупштине	Континуирано 50.000 динара

		информације на сајту општине.				
--	--	-------------------------------	--	--	--	--

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА РОМА ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ ЗА ПЕРИОД 2015 – 2020. године

Табела 2. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА РОМА

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок/ извори финансирања
1.Формирање евиденције и релевантне базе података о незапосленим Ромима	1.1.Информисање и подизање свести о значају изјашњавања Рома по националној припадности. 1.2. Унапређење базе података и ажурирање података о незапосленим лицима ромске националности	1.1. Организовати 2 информативна састанка . 1.2 Ангажовање анкетара и израда анкете за примену, извршити анкетирање и обрадити податке, набавка софтвера	- Спроведена 2 информативна састанка - Израђена база података о броју незапослених припадника ромске националности у општини	НСЗ Канцеларија за инклузију Рома Локални савет за запошљавање	Радна група за имплементацију ЈАП-а	6 месеца 100.000 динара
2.Унапређење предузетништва код Рома и Ромкиња на територији општине Житиште	2.1.Информисање незапослених Рома о могућностима и условима за започињање сопственог посла кроз организацију едукативни-информативних трибина у ромским насељима 2.2. Едукација и пословна оријентација Рома за самозапошљавање,	2.1 Организовати 2 инфо састанка годишње 2.2 Организовати обуке у сарадњи са НСЗ 2.3 Формирати и спровести програм за пружање субвенција за самозапошљавање	-Број информисаних Рома. -Број Рома којима су одобрена средства -Број Рома корисника Sturt up и микро кредита	Канцеларија за инклузију Рома Фонд за развој НСЗ Агенција за развој малих и средњих предузећа Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова МЕЕР	Радна група за имплементацију ЈАП-а	9 месеци 500.000 динара

	<p>као и обука за израду бизнис плана.</p> <p>2.3. Спровођење субвенција за samozapoшљавање.</p> <p>2.4. Старт ап и микро кредити Фонда за развој РС и АП и Агенције за развој малих и средњих предузећа</p>					
<p>3.Подстицаји и подршка послодавцима за отварање и опремање радних места намењених запошљавању Рома и Ромкиња</p>	<p>3.1.Подизање свести послодаваца о значају запошљавања Рома и Ромкиња кроз индивидуалне обиласке</p> <p>3.2.Субвенције послодавцима за отварање и опремање нових радних места.</p> <p>3.3. Субвенција доприноса за обавезно социјално осигурање по члану 45. Закона о доприносима</p>	<p>3.1 Организовати индивидуалне састанке у сарадњи са НСЗ (дневнице, путни трошкови)</p> <p>3.2 Формирати и спровести субвенције за нова радна места</p> <p>3.3 Информисати послодавце о могућностима субвенционисања</p>	<p>Број послодаваца информисаних о значају запошљавања Рома.</p> <p>Број новозапослених Рома и Ромкиња.</p> <p>Број Рома и Ромкиња за које су послодавци остварили право на субвенцију</p>	<p>МЕРР НСЗ Локални савет за запошљавање Канцеларија за инклузију Рома</p>	<p>Радна група за имплементацију ЈАП-а</p>	<p>9 месеци</p> <p>500.000 динара</p>
<p>4.Повећање запошљивости Рома и Ромкиња</p>	<p>4.1.Реализација мотивационог семинара намењеног незапосленим лицима ромске националности.</p> <p>4.2.Укључивање незапослених Рома и Ромкиња у постојећи програм НСЗ додатног образовања и обука, као и кроз нове програме</p> <p>4.3.Креирање посебних програма</p>	<p>4.1 Организовати додатно стручно оспособљавање на основу дефицитарних занимања за минимум 50 полазника</p> <p>4.2. Мотивисати и информисати Роме и Ромкиње о постојећим програмима НСЗ</p> <p>4.3. Израдити програм обука и спровођење</p> <p>4.4. Организовати сајам за запошљавање једном годишње</p>	<p>Број информисаних лица ромске националности.</p> <p>Реализован семинар.</p> <p>Број Рома и Ромкиња укључених у програме.</p> <p>Креиран програм обука.</p> <p>Број укључених Рома и Ромкиња у активно тражење</p>	<p>Локална самоуправа Канцеларија за инклузију Рома НСЗ</p>	<p>Радна група за имплемент. ЈАП-а</p>	<p>ПСПЗРП Канцеларија за инклузију Рома Локална самоуправа НСЗ</p> <p>Једном годишње 30.000 по полазнику за обуке, у првој години минимум 10 полазника, укупно 300.000 80.000 за</p>

	обука намењених Ромима и Ромкињама на основу дефицитарних занимања и заинтересованости 4.4. Информисање незапослених Рома и Ромкиња за активно тражење кроз сајмове запошљавања.		посла.			организацију сајма за запошљавање
5. Организовање и укључивање незапослених Рома и Ромкиња у програме јавних радова	5.1 Финансирање за јавне радове на нивоу локалне самоуправе 5.2. Информативна кампања и мотивисање незапослених Рома и Ромкиња за запошљавање у јавним радовима. 5.3 Пружање помоћи извођачима радова у припреми предлога и током спровођења пројеката јавних радова	5.1. Расписати јавни позив на нивоу локалне самоуправе и спровођење јавних радова 5.2. Организовати информативну кампању	Број поднетих предлога пројеката Број ангажованих Рома Број информисаних Рома	Локална самоуправа Канцеларија за инклузију Рома ПСРЗРП	Радна група за имплемент. ЈАП-а	МЕРР Локална самоуправа 300.000 динара за јавне радове и 50.000 за инфо кампање
6 формирање Канцеларије координатора за ромска питања	6.1 Ангажовање експерата за одређене послове – консултантске услуге 6.2 Стручно оспособљавање координатора за ромска питања	6.1. Пружити подршку Координатору за ромска питања у спровођењу истраживања и подршке у изради програма обуке и информативних кампања 6.2. Организовати и обезбедити учешће Координатора за специфичне обуке	Ангажовани консултанти и пружене услуге Извештај и сертификат Координатора о завршеној обуци	Локална самоуправа Канцеларија за инклузију Рома	Радна група за имплемент. ЈАП-а	300.000

<p>7. Организација и спровођење конкурса за невладине организације за реализацију пројеката за имплементацију мера ЛАП за запошљавање Рома</p>	<p>7.1 Расписивање и спровођење конкурса за доделу пројеката невладиним организацијама</p>	<p>7.1. Расписати конкурс 7.2. Формирати Комисију за доделу пројеката 7.3. Донети одлуку и спровести пројекте</p>	<p>Поднети предлози пројеката Списак одобрених пројеката Извештаји о реализацији пројеката</p>	<p>Локална самоуправа Канцеларија за инклузију Рома</p>	<p>Радна група за имплемент. ЛАП-а</p>	<p>200.000</p>
---	--	---	--	---	--	----------------

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА РОМА ОПШТИНЕ ЗА ПЕРИОД 2015 - 2020. године

Табела3: АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВЉА, СТАНОВАЊА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РОМА

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок/ извори финансирања
<p>1. Утврђивање здравственог стања ромске популације на територији општине</p>	<p>1.1. Унапређење базе података и ажурирање података о здравственом стању ромске националности</p>	<p>1.1 Организовати ангажовање анкетара и израду анкете за примену, извршити анкетање и обрадити податке.</p>	<p>- Израђена база података о здравственом стању припадника ромске националности у општини - Извршено анкетање - Извештај о тренутној ситуацији</p>	<p>Канц. за инкл.Рома Дом здравља Покрајински секретаријат за локалну самоуправу Канцеларија за инклузију Рома</p>	<p>Радна група за имплементацију ЛАП-а</p>	<p>3 месеца 100.000</p>
<p>2. Повећање нивоа знања о значају лечења и</p>	<p>2.1. Едукације о значају здравља, здравственој</p>	<p>2.1.Организовати 4 едукативна семинара у две године</p>	<p>- Локална самоуправа да изради предлог и акциони план посета и</p>	<p>Дом здравља Канцеларија за инкл. Рома</p>	<p>Радна група за имплементацију</p>	<p>400.000 динара</p>

<p>значају превентивне контроле здравља укупне ромске популације</p>	<p>заштити и очувању здравља у ромским насељима 2.2. Едукације о значају здравља, здравственој заштити и очувању здравља у предшколској установи 2.3. Организовање семинара и радионица за здравствене раднике ради упознавања са специфичним потребама ромске популације</p>	<p>2.2. Ангажовати здравственог радника који би два пута годишње посећивао вртиће 2.3. Организовати едукације медицинских сестара у насељима општине</p>	<p>достави Дому здравља</p> <ul style="list-style-type: none"> - број посета вртићима - извештај - израђен програм едукације - спроведена едукација 		<p>ЛАП-а</p>	
<p>3.Побољшање доступности здравствене заштите за ромску популацију</p>	<p>3.1.Обезбеђивање учешћа у цени лекова за угрожене припаднике ромске националности 3.2. Ангажовање ромских здравствених медијатора у оквиру локалне самоуправе 3.3 Подршка раду патронажних сестара у ромским насељима (запошљавање Рома</p>	<p>3.1. Пружити материјалну помоћ угроженим Ромима за набавку лекова 3.2. Ангажовати здравственог медијатора у сарадњи са Министарством здравља 3.3. Омогућити запошљавање здравствених радника припадника ромске националне заједнице</p>	<p>број суфинансираних лекова</p> <p>број ангажованих медијатора, извештај о раду</p> <p>број запослених здравствених радника ромске националности и извештај о њиховом раду</p>	<p>Локална самоуправа Министарство здравља Дом Здравља</p>	<p>Радна група за имплементацију ЛАП-а</p>	<p>800.000 динара</p>

	здравствених радника)					
4. Унапређење животног окружења у ромској заједници	4.1. Анализа хигијенско епидемиолошких услова у ромским насељима 4.2 Предузимање активности од стране локалне самоуправе на побољшању услова живота	4.1. Спровести анализе и поднети извештај 4.2. Реализовати активности које су неопходне за унапређење услова живота Рома, на основу података из извештаја 4.3. Израдити пројекте за реализацију активности за побољшање услова живота и конкурисати на релевантне позиве	извештај о налазима	Хигијенско епидемиолошка служба здравственог центра	Санитарна инспекција	500.000 динара
5. Организација и спровођење конкурса за невладине организације за реализацију пројеката за имплементацију	5.1 Расписивање и спровођење конкурса за доделу пројеката невладиним организацијама	7.1. Расписати конкурс 7.2. Формирати Комисију за доделу пројеката 7.3. Донети одлуку и спровести пројекте	Поднети предлози пројеката Списак одобрених пројеката Извештаји о реализацији пројеката	Локална самоуправа Канцеларија за инкл. Рома	Радна група за имплементацију ЛАП-а	200.000

мера ЛАП за унапређење здравља Рома						
-------------------------------------	--	--	--	--	--	--

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА РОМА ОПШТИНЕ ЗА ПЕРИОД 2015 - 2020. Године

Табела4: АКЦИОНИ ПЛАН ЗА КУЛТУРУ , ИНФОРМИСАЊЕ, РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ И ДИСКРИМИНАЦИЈУ

Циљ	Мера	Задатак	Индикатор	Носилац активности	Мониторинг	Временски рок/ извори финансирања
1 Пропагирање ромске културе и традиције	Оснивање ромских кудова и женских удружења.	Опремање КУД-ова Рома са неопходним инструментима ношњама и средствима Популаризација културе Рома на јавним манифестацијама локалног и ширег подручија подршка локлане заједнице у развоју раду талентованих музичара, певача и играча Рома	Број инструмената, ношњи, број манифестација у којима су укључена друштва Рома Број младих Рома укључених у активностима на усавршавању музичке културе	НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски центри основног и средњег образовња. егионална Ромска канцеларија.	Радна група за имплементацију ЛАП-а	ЛС Донатори, пројекти. 500.000,00
2 Информисање ромске популације	Могућност оглашавања на ромском у средствима информисања.	Закључивање протокола о сарадњи и пртнерству НВО Рома, ЛС и медија по питању боље информисаности ромске популације на беашком или српском језику у медијима	Потписан протокол о сарадњи број емитованих емисија са ромском популацијом Број чланака штампани у медијима	НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски центри основног и средњег образовња. егионална Ромска канцеларија.	Радна група за имплементацију ЛАП-а	ЛС Донатори, пројекти 200.000,00
3. Информисање о	Обавештења на сајту општине и на огласној	Организовати округле столове; Осмислити медијску	Потписан протокол о сарадњи Број емитованих	НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски	Радна група за имплементацију	ЛС Донатори, пројекти 100.000,00

<p>могућностима решавања статусних питања Рома</p>	<p>табли општине као и у средствима јавног информисања.</p>	<p>кампању;</p>	<p>емисија са ромском популацијом Број чланака штампани у медијима</p>	<p>центри основног и средњег образовања.егионална Ромска канцеларија.</p>	<p>ЛАП-а</p>	
<p>4. Помоћ рањивим групама које нису у могућности да прибаве документа потребна за подношење захтјева за стицање статуса, нарочито лицима са посебним потребама и онима који живе испод границе сиромаштва. Информисаност РЕ о важности личних докумената и уписа дјете у матични регистар држављана;</p>	<p>Лице задужено за информисање и помоћ при остваривању права. Бесплатна пранна помоћ.</p>	<p>Идентификовати екстремно угрожене породице и породице лица са посебним потребама које не могу да прибаве потребна документа и пружити им помоћ у прибављању;</p>	<p>Број екстремно угрожених породица и породица лица са посебним потребама које су идентификоване и којима је пружена помоћ у прибављању докумената</p>	<p>НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски центри основног и средњег образовања.егионална Ромска канцеларија. УНХЦР ЛС НВОР ПУ Адвокатска комора.</p>	<p>Радна група за имплементацију ЛАП-а</p>	<p>ЛС Донатори, пројекти 100.000,00</p>
<p>5 Елиминација свих облика насиља над женама и девојчицама ромске популације Ефикаснија примјена Закона о заштити од породичног насиља и Стратегије заштите од насиља у породици.</p>	<p>Организација округли столова, рад на терену,лице задужено за рад са девојчицама ромске популације у школама.</p>	<p>-Обуке и јавне кампање за припаднице РЕ популације о заштити од насиља у породици, едукација о Закону о бесплатној правној помоћи; - Обука и јавна кампања за припаднице РЕ популације о заштити од малолетничких присилних бракова;</p>	<p>-Број одржаних обука, -Број организованих кампања, -Број пријављених случајева насиља у породици, -Број пријављених случајева за спречавање присилних и уговорених малолетничких бракова кроз примену законских прописа; -Смањен број склопљених малолетничких бракова</p>	<p>НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски центри основног и средњег образовања.егионална Ромска канцеларија.Центар за социјални рад ,ПУ.</p>	<p>Радна група за имплементацију ЛАП-а</p>	<p>ЛС Донатори, пројекти</p>

<p>6. Остваривање права на информисање ромске заједнице Упознавање шире јавности са ромским језиком и продукција на ромском језику</p>	<p>Обавештења на сајту општине и на огласној табли општине као и у средствима јавног информисања</p>	<p>Промовисање ромске културе у оквиру манифестација на локалу и у средствима јавног информисања.</p>	<p>Број одржаних обука, -Број организованих кампања,</p>	<p>НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски центри основног и средњег образовања. егионална Ромска канцеларија.</p>	<p>Радна група за имплементацију. ЛАП-а</p>	<p>ЛС Донатори, пројекти 50.000,00</p>
<p>7. Укључивање Рома у политички живот локалних заједница</p>	<p>Рад националног савета за мањине</p>	<p>Омогућити присуство представника ромских невладиних организација у раду локалне скупштине по систему празне столице, са правом обраћања, али без права гласања, посебно када се расправљају питања од значаја за ромску мањину</p>	<p>Број обраћања рома скупштини општине Житиште . број постављених одборничких питања на тему проблематике Рома.</p>	<p>НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски центри основног и средњег образовања. егионална Ромска канцеларија.</p>	<p>Радна група за имплементацију. ЛАП-а</p>	<p>'</p>
<p>8. Спречавање дискриминације. Идентификовати и награђивати оне установе које постижу најбоље резултате у пружању подршке развоју антидискриминативне културе.</p>	<p>Истраживање о стању, узроцима и облицима дискриминације Рома у образовању, укључујући и вишеструку дискриминацију по полу. мониторинг дискриминације - обавезно редовно праћење и извештавање на свим нивоима</p>	<p>Округли столови, едукације целокупног становништва, медијске едукације. Реализација стручних програма обуке .</p>	<p>Број донетих мера и њихово спровођење кроз редоване стручне институције.</p>	<p>НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски центри основног и средњег образовања. егионална Ромска канцеларија. Центар за социјални рад ,ПУ</p>	<p>Радна група за имплементацију. ЛАП-а</p>	<p>ЛС Донатори, пројекти 100.000,00</p>
<p>9. Покретање тема равноправности полова и родова у ромској популацији</p>	<p>Спровести истраживање на ову тему код ромске популације.</p>	<p>Округли столови, едукације целокупног становништва, медијске едукације. Реализација стручних програма обуке .</p>	<p>Број донетих мера и њихово спровођење кроз редоване стручне институције.</p>	<p>НВОР , локална самоуправа, КПЗ Житиште. Школски центри основног и средњег образовања. егионална</p>	<p>Радна група за имплементацију. ЛАП-а ЛС</p>	<p>Донатори, пројекти 100.000,00</p>

				Ромска канцеларија. Центар за социјални рад ,ПУ		
--	--	--	--	---	--	--

Локални акциони план унапређења положаја Рома општине Житиште за период 2015-2020. године објавити у „Службеном листу општине Житиште“.

Република Србија
АП Војводина
Општина Житиште
Скупштина општине Житиште
Број: I -020-32/2015
Дана: 22. 12. 2015
Житиште

Председник Скупштине општине Житиште

Зоран Касаловић с.р.

САДРЖАЈ

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ

1. Закључак.....	1.
2. Програм развоја спорта општине Житиште 2016-2018.....	2.
3. Закључак.....	53.
4. Локални акциони план унапређења положаја Рома од 2015-2020. године општине Житиште.....	54.

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ на основу члана 12. Закона о јавном информисању („Службени гласник Р. Србије“ 43/03, 61/05 и 71/09) не сматра се јавним гласилом, те се сходно наведеној одредби не налази се у Регистру јавних гласила. Издавач: Општинска управа Житиште, Цара Душана 15.

Главни и одговорни уредник: Биљана Зубац

Службени лист Општине Житиште излази по потреби.